

aa
25.

DÆDALVM

MECHANICVM CELE-

BREM

PRÆSIDE

JO. ANDREA Schmid^f

P. P.

ex tenebris fabulosi ævi in lucem nostrorum
temporum evocabit

THEOPHILVS Fuhrmann
Lipstад. Westphalus

Ad diem 21. Septembr.
A. O. R. M DC LXXXVII.

JENÆ,
Literis BAVHOFERIANIS.

MVLLACI EAGI

MECHANICVM CELLE.

BREM

ПЯТЫДЕ

О. ANDREA SCHMIDT

П.Р.

ex tenepis lepidozzi in lucem nouitolum

tempore evocata

THEOPHILUS SCHMIDT

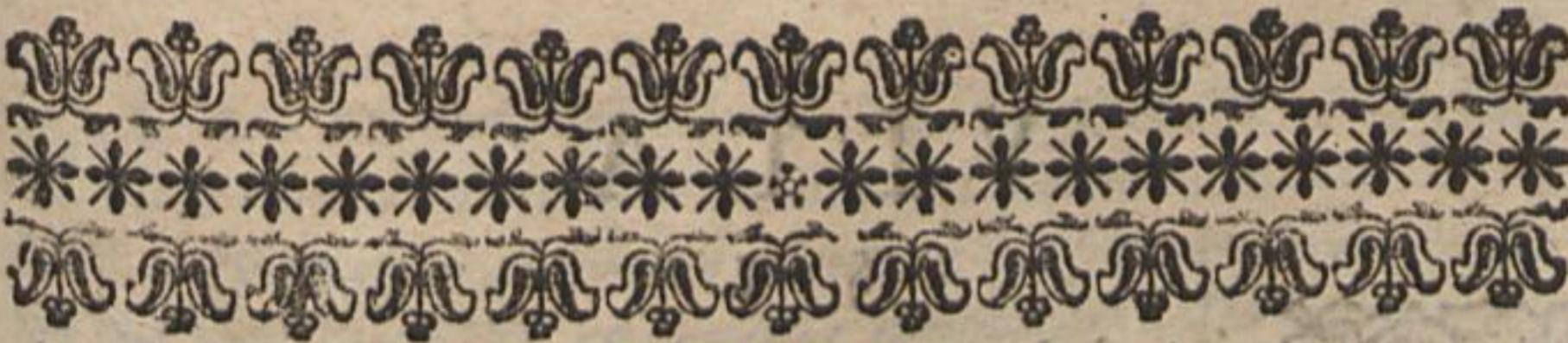
Lipus. Wulpsius

Aet. dieum et. Gedecimpi.

A. O. R. M DC LXXXVII.

LENA

TICCIUS BATHOTERRIANUS.

isquisitione adhuc dignum judicamus, speculationibusne mathematicis an mechanicas inventis palma sit deferenda. Hiero certe Syracusanorum Rex, Archimedem, multa de multiplicatione potentiarum demonstrantem oravit, ut in opus educeret eam quæstionem molemque aliquam à parva machina ostenderet impulsam. Econtra Platonem male habuit, quod Eudoxus & Archytas Mathesin à rebus incorporeis ad sensibilia deduxerint. Invenies hodienum, qui nodum tunc se soluisse arbitrantur, si voluptatis esse dicant, speculationes illas venari, majoris tamen utilitatis theoremeta effectui dare. Si meum quoque judicium interponere licebit, praxin theoriæ conjunctam commendatam volo. Sic enim perfectissima utilis & jucundi temperatura resultabit, quam sequentia secula sua laude nunquam defraudabunt, nec præterita defraudarunt. Certe plures, qui incorporeorum & sensibilium fecere conjugium, numerat historia fama virum nobilitatos, paucos qui manum saltim in tabula vel arena habuerunt. Inter illos refero Dædalum, quem fabulosa ætas non tantum, sed omne seculum, ob amicum illud conjugium magni semper æstumavit. Vitam illius & opera enarrantibus veniam dabit quisvis, qui remotissima à nostris temporibus exploratu difficultaria esse facile judicare poterit.

V I T A.

§. I.

Scripturi de Dædalo autores observamus de nomine quoque fuisse sollicitos. Sic enim Heinr. Stephanus in thesauro græcæ linguae in voce ΔΑΙΔΑΛΟΣ p. m. 899. ita vocatus à dæiō (alioquin enim, nisi huic etymo acquiescam, plusquam Dædalen ad excogitandum aliud aptius solertia mibi opus fuerit) nim. à dæiō, dæidælō, dein per pleonasum literæ d, dæidælō. Prætereà non nomen hoc proprium & genuinum esse, sed cognomen à signis quibusdam artificiosè elaboratis desumptum putat Pausanias in Boëticis s. Lib. IX. ex edit. Xylandr. p. m. 546. ἐκάλετο τὸ ξέδαλον Δαιδαλα πρότερον ἔτι ἡ Δαιδαλός ο παλαμαίος εγένετο Αθηνησ. τότων ὁ θεός απὸ τῶν δαιδαλῶν ἐπίκλησιν γένεται δοκῶ, καὶ σὺν τούτῳ γενετῆς τεθῆναι τὸ οὐομα. Quod sane nominis (signa scil. Dædala) ante natum Albenis Dædalum Palamaonis filium, usurpatum crediderim; quia post à Dædalis, lignis sc. simulacris, non à proprio ac germano nomine, Dædalo ipfi cognomen impositum fuisse arbitror. In qua conjectura licet autores nondum convenient, in ea tamen sum sententia, ab eo tempore nomen Dædali sape in cognomen abiisse, prout aliorum Mathematicorum nominibus Archimedis, Euclidis &c. accidisse scimus. Et huc forsitan traxeris locum Pausaniæ Eliacor. poster. s. lib. VI. p. m. 346. Τῷ δὲ Τίμωνι εἰεγάσσοτο καὶ τῷ παιδὶ τὰς εἰκόνας Δαιδαλός Σικυώνιος, οἱς ἡ ἐπὶ τῇ Λακωνικῇ νίκη τὸν τῷ "Αλτει τερψτατον ἐποίησεν" Ηλείσ. Timonis & filii effigiem fecit Dadalus Sicyonius, qui vicit prælio Laconibus tropæum Eleis in Alii erectum elaboravit. Imo successu temporis nomen hoc improprie, ad homines varios & versipelles indicando, adhibitum fuisse legimus. Sic Sidonius Apollinar. lib. III. ep. XIII. scribit: *Hoc fabricans Dædalus noster amicitarum culmen adificat* &c.

§. 2.

§. 2. Athenæ, emporium illud bonarum literarum, Dædalum nostrum infantem viderunt, referente Pausania l. 7. s. Achaicis p. m. 403. Δαιδάλος γένες τὸς Ἀθηνῆσιν υπῆρχεν εἰναὶ τὸς Βασιλικὴς τελοῦ καλλυμόρων Μητιονίδων: Dædalus cum ē regia stirpe, ejus gentis, qui Metionidæ sunt appellati, Athenis ortum duceret. Etiam Lucianus eum vocat Ἀθηναῖον Athenensem in libr. de Astrologia p. m. 989. Ausonius quidem & Tibullus eum Cretensem dicunt. Sic enim ille in Mosella edyll. X, 300. Non hoc spernat opus Gortynius aliger, id est Dædalus, quem inter alios architectos locat. Gortynius vero dicitur pro Cretensi, quia Gortys vel Gortyn est Cretæ oppidum. Et idem in Technopægn. de histor. p. m. 486. Præperibus pennis super aëra, vectus homo Cres: ubi iterum Dædalus intelligendus erit. Tibullus autem lib. 4. 1. etiam Phæbo gratissima, dona Cres. tulit, nimir. remigium alarum, de quo infra. Sed salva res est! Cretensis ab hisce autoribus salutatur, non quasi nativitate talis fuerit, sed habitatione; postquam scil. exul patrium reliquit solum & ad tempus in Cteta commoratus, variisque operibus ibi inclaruit.

§. 3. Athenis igitur ortum habuit patre Palamaone, ut vult Pausanias lib. IX. seu Bæotic. p. 546. Vel si mavis audire Apollodorum, qui Dædali originem altius deducit, scribens lib. 3. Bibliothec. p. m. 205. Δαιδαλός ὁ Εὐπαλάμος πατῶς τὸς Μητιού: ὁ δὲ Αλκίππης. Dædalus filius Eupalami, qui Metionis & Alcippæ filius fuit. Atque sic in regiam stirpem genus suum noster refert, ut ex loco Pausaniæ sub initium prioris paragraphi videre licuit. Confirmamur quoque ex Plutarchi Theseo, qui consobrinum appellat, p. m. 8. ὁ δὲ θησεὺς παρεπιτέμενός αὐτοψίον ὄπειται Δαιδαλον, Κακείνῳ καὶ γένος περσικοντα μητρός ὄντι Μερόπης τῆς ἐρεχθέως. Theseus excusans consobrinum suum esse Dædalum & sanguine junctum, cuius esset mater Erechthei filia Merope. Qua ratione autem Diodorus & Scholiares Sophoclis cum Pausania & Apollodoro convenient, satis nondum video. Diodor. Sic. lib. 4. hist. p.

192. sive 276. inquit: Δαίδαλος ἦν τὸ μὲν γένος αἰθηναῖος, εἰς τὸν Ερεχθίουδῶν ὀνομαζόμενον, ἦν γὰρ υἱὸς Υμητίωντος τῆς Ευπαλάμης τῆς Ερεχθίως. Dædalus Atheniensis patria fuit ex Erebithidarum. Hymettione enim Erechthei ex Eupalamo nepote creatus erat. Scholiares verò hunc in modum scribit: Μητίων δὲ τῷ Ερεχθίῳ καὶ Ιφινόν γίγνεται Δαίδαλος.

§. 4. Ex his primum erit deducere tempus, quo Dædalus vixit, nimirum ante bellum Trojanum, Thesei & Minois ævo; quo eum etiam refert Georg. Cedrenus hist. comp. n. 65. p. m. 122. Τότε καὶ Δαίδαλος καὶ ὁ Ἰκαρος καὶ ὁ Ταῦρος ἔνεκεν τῆς πασιφαίης τῆς Μήνωντος ἐθρεύλληντο γυναικος. Tunc & Dædali, Icari & Tauri nobilibus fabulis Pasiphae Minois uxor occasionem præbuit. Quæ tempora Laur. Rhodmannus in edit. Diodori Siculi refert ad annum M. 2674. DN. Petrus Megerlinus autem in indice histor. chronolog. ad ann. 3450. Per. Jul. simul tamen nota incertitudinis Dædali annum signat.

§. 5. Hisce temporibus architecturam aliasque mathematicas scientias jam floruisse nullum est dubium, præcipue Athenis, magis tamen in Ægypto. Hic igitur vel sparentem, vel alios in his præclaros viros, quidem secutus fuit, sed tandem pro more illorum temporum in Ægyptum descendit atque ibi artis suæ perfectionem acquisivit, ceu ex Diodor. Siculo biblioth. hist. lib. i. p. m. 60. & 61. videre est. Τάτων δὲ ἡμῖν διευκρινημένων, ῥητέον ὅσοι τῶν παρ' Ἕλλησι δεδοξασμένων ἐπὶ συνέσει καὶ παιδείᾳ παρέβαλον εἰς Ἀιγυπτίους τοῖς αρχαίοις χρέοντος, ἵνα τῶν ἀνταῦθα νομίμων καὶ παιδείας μετάχωσιν. οι γὰρ ιερεῖς τῶν Ἀιγυπτίων ἴσοργοντιν ἐκ τῶν ἀναγενθῶν τῶν ἐν ταῖς ιεραῖς βίβλοις, ωρθοβαλλεῖν τοὺς αὐτὸς ὄρφεος τε Καὶ Μελάμποδα καὶ Δαίδαλον. -- Παντων δὲ ταῦτων σημεῖα δεικνύσται, τῶν μὲν εἰκόνας, τῶν δὲ τόπων ἢ κατασκευασμάτων ὡμονύμων πρεσογρείας. ἐκ τε τῆς ἐκάστω ξηλωθείσης παιδείας διποδείξεις φέρεται, συνιστάντες ἐξ Ἀιγύπτου μετειηνοχείαν πάντες δι' ὃν ωρθός τοῖς Ἕλλησιν ἐθαυμάσθησαν. His

5.

His ita explicatis, recensendi nobis sunt, qui priscis illis temporis, sapientia & doctrina celebres apud Graecos, peregrinationes in Aegyptum, ad jura & disciplinas gentis cognoscendum, suscepserunt. Etenim Sacerdotes Agyptiorum Orpheum, Musaeum, Melampodem, Dædalum &c. ad ipsos adventasse, e sacris commentariis referunt signaque horum omnium, qua imagines, qua desumptas à locis aut operibus appellationes ostentant. Et ex cujusque professione artis demonstrationes adferunt, quibus probant ex Aegypto cuncta, quibus admirationem illi apud Graecos sibi pepererunt, translata esse. Dein quando de singulis Diodorus probat eos in Aegypto fuisse de Dædalo aliquot argumenta adducit desumpta à labyrintho, eadem proportione statuarum, propylæo Vulcani, statua & fano Dædali. Verba ipsa sic se habent. Τὸν δὲ Δαίδαλον λέγουσιν ἀποιησάσας τὴν τῆς λαβύρινθου πλοκὴν τῆς διαμένουτος μὴ μέχρι τῆς νῦν οὐαρά. Ὁροδόμηθέντος δὲ, ὡς μὴ τινες φασὶν, ὑπὸ Μένδητος, ὡς ἦνιος λέγουσιν οὗτος Μαῖευς βασιλέως πολλοῖς ἔτεσι πρέπει τῆς Μίνωος βασιλείας. τὸν δὲ ρυθμὸν τῶν αἰγαίων κατ' αἴγυπτον αὐθελμάτων τὸν αὐτὸν εἶναι τοῖς οὗτοις Δαίδαλος οὐαράκαθεῖσι πᾶσῃ τοῖς Ἑλλησι. τὸ δὲ καλλιστον πρόπτυλον σὺν μέμφει τῷ Ἡφαίστῳ Δαίδαλον αρχιτεκτονῆσεν. Καὶ θαυμαστόν τοῦτο, τυχεῖν εἰπόντοι. ξυλίνης καὶ τὸ πρεμπτόν μόνον ιερὸν διδίαις χρεοῖ δεδημιεγυημόντος. Πέρφας δὲ Δαίδαλος εὐρύσιας, αξιοθέντη μεγάλης δόξης ηγή πλαταὶ προσέξθεντα, τυχεῖν ισοθέαν τιμῶν. κατὰ γὰρ μίαν τῶν πρός τὴν μέμφειν θώσων, ἐπὶ δὲ νῦν ιερὸν εἶναι Δαίδαλος τιμώμενον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων. Et hinc Dædalum perplexas labyrinthi ambages, qui ad hoc usque tempus perduraret, à Menete primum, seu ut nonnulli referunt, à Maro rege, multis ante Minois imperium annis extructus remitatum. Eandem quoque esse proportionem statuarum, in Aegyptio veterum, que est à Dædalo effictarum in Gracia. Publisserrimumque in Memphi propylæum Vulcani Dædalum architectum esse, tanta opus illis existimationis, ut statuam ei ligneam ipsius manu fabricatam in eadem templo colloqarint. Quem tandem

decim

dem ob ingenii dexteritatem & inventorum solertiam in magno pretio habitum, ad divinos honores extulerunt. Nam, in una ad Memphis insularum bodieque fanum Dædali per quam religiosum indigenis extare. Hunc locum ex Diodoro etiam adducit Eusebius præparat. Evang, lib. 10, cap. 8. p. 481. dum ostendere laborat, nihil non à Barbaris Græcos accepisse. Cum igitur tales in hac arte magistros habuerit Dædalus sive vivos s. mutos fieri facile potuit, ut posteris seculis admirationem sui reliquerit, ceu ex operibus infra adducendis pluribus patet.

¶. 6. Ut autem miramur hominis articia, sic certè necessum habemus fata illius obstupescere, quod etiam Pausanias lib. 7. sive Achaicis p. m. 407. advertit, scribens: Καὶ ὅμως τὴν τέχνην τῆς πλάνης τὴν εἴνενα. Εἰπὶ ταῖς συνφοργίσι δημόνεσσι (Δαίδαλῳ) ἐγένετο ἐς ἄποντας αὐθεώπες. Dædalus non magis artis præstantia, quam erroribus & casuum varietate multa fuit ap. omnes gentes nominis celebritate. Primum casum adversitatemque sua tamen culpa sibi contraxit Dædalus in patria referente Diodoro Siculo lib. 4. p. 192. f. 276. edit. Rhodomann. Οἱ δὲ Δαίδαλος κατὰ τὴν φιλοτεχνίαν θαυμάζομεν, ἐφυγενὲς ἐκ τῆς πατερίδος καταδικαθεὶς ἐπὶ Φόνῳ Διὸς τοιάντας αἰτίας. Τῆς αἰδελφῆς τῷ Δαιδάλῳ γενόμενῷ υἱὸς Τάλος ἐπαιδένετο τῷ Δαιδάλῳ, παῖς ὧν τὴν ἡλικίαν ἐυφυέσσεργες δὲ ὥν τῷ διδασκάλῳ, τούτῳ τε κεραμεύτην τεχνὸν ἔνειν, καὶ σιαγόνι τετριχῶν ὄφεως καὶ ταῦτη ξυλίφων μικρὸν διὰ περίους, ἐμιμήσατο τὴν τεαχύτητος τῶν ὄδόντων. Διόπερ κατασκευασμένῳ ἐκ σιδηρίου περίονα, καὶ διὰ τούτου περίτων τὸν τοῖς ἐργοῖς ξυλίνην ὅλην, ἐδοξεν ἐχέντον ἐυρηκέναι μέγα πρᾶστα τὴν τεκτονικὴν τέχνην. Όμοιος δέ καὶ τὸν τόρνον ἔνειν, καὶ ἑτερο τινὰ φιλοτεχνήματα, δοξαν αὐτινέγκατο μεγάλην. Οἱ δὲ Δαίδαλος Θεονήσας τῷ σταδίῳ πρᾶτον αὐτὸν πολὺ τῇ δόξῃ πρεξεῖν τῷ διδασκάλῳ, τὸν παῖδα ἐδολοφόνησε. Θάντων δὲ αὐτὸν καὶ τεμαχοληπίῳ γενόμενῳ, ἐπερωτήθη τίνας θάντες, καὶ ἐφησεν ὅφεις καταχωρ-

7.

χωννύειν. Θαυμάσας δὲ αὐτὸν τὸ τελέφθοξον, ὅτι διὰ τὸ ζῶον
ἐξ ἡς τῆς περίου θεοῦ ἀνεγνωμήθη τὸ καταποθέλι, οὐδὲ τόστις οὐδὲ
τὸ φόνος τῶν ἀπίγνωστιν συνέβη γειέσθαι. κατηγορηθεὶς δὲ καὶ
καταδικαθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρεοπαγιτῶν φόνος, τὸ μὴ περῶν
ἔφυγεν εἰς τινα τῶν, καὶ τὸ αὐτοκέλιθον δήμων, ἐν ᾧ τὸς κατοι-
κυντας ἀπὸ σκείνεις Δαίδαλος περιγραφευθῆναν. *Etsi autem*
Dedalus ob artis præstantiam in magna admiratione erat, patri-
am tamen exilio commutavit, cædis bac de causa damnatus. Ta-
lus ex sorore nepos, adhuc puer apud Dedalum instituebatur. Is
ingenio magistrum superans, rotam figurarem invenit, τοῦ, man-
dibulam serpentis nactus, agitatione ejus afferculo dissecto asperi-
tatem dentium in ferro imitatus est. Hinc enim serra concinna-
ta, quaque ligneam materiam dissecaret, ingens fabrili arti com-
pendium τοῦ adjumentum reperisse visus est. Tornum quoque in-
venit, τοῦ alia fabricatura accommoda, atque inde gloriam haud
exiguam reportavit. Hoc invidiam puero in animo Dædali con-
flavit, qui veritus ne gloriam se longè præverteret, dolo circum-
ventum interfecit. Cumque in cadaveris sepultura deprehensus
interrogaretur, quidnam humaret? Anguem à se terra obrui re-
spondit. Quam casus insolentiam merito quis admiretur. Quod
idem videlicet animal, quod serræ fabricandæ rationem subjece-
rat, cædis quoque inditum fuit. In judicium ergo vocatus, τοῦ
Areopagitarum sententiis morti addictus, fuga primum ad
quandam Atticæ curiam se recepit: cuius tribules etiam nunc
Dædalida vocantur. Hujus fati etiam meminit Apollodor. l. 3.
p. m. 205. 206. Οὐτοῦ ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγεν ἀπὸ τῆς αἱρεστό-
λεως Βαλῶν τὸν τῆς ἀδελφῆς πέρδικον οὗτον Τάλω μαθητή
ὄντα. δέσους μὴ οὐ τῶν ἐυφυῖαν αὐτὸν ὑπερβάλλη. σταγόνες
γὰρ ὄφεως ἐνεργῶν, ξύλον λεπτὸν ἐπεισε- φωραθέντος δὲ
τῷ νεκρῷ κειθεὶς τὸν Ἀρείῳ πάγῳ καταδικαθεὶς, περὶ Mi-
nūwa ἔφυγε. Hic etiam Athenis post dejectum ex arce Talum,
Perdicis sororis filium, ejus discipulum, aufugit: quem verius ne
ipsum ingenii præcellentia superaret occidit: Etenim serpentis ma-
lam nactus, lignum tenne secuit. Deinde ubi puerum necasse

B

com-

14.

comperitum fuit, reus in Martis villa peractus ad Minoem confugit. Mentionem quoque facit hujus judicii Hellanicus in fragmēto apud Scholiastem Euripidis in Orestem: Μετὰ τὸν Δαιδάλον δὲ καὶ αὐτὸν Τάνταλον αποκτέινεντο δοχόεντι Γανάτῳ. Post Dædali judicium, qui sororis filium Tantulum, dolo circumventum occiderat. Corrupta hæc verba emendat Meursius in peculiari libro de Areopago p. 21. ubi pro τὸν Τάνταλον ponit τὸν Τάλον. Per eandem occasionem corrigit Pausaniam, qui judicium et si præterit, tamen historiam cædis narrat in Atticis s. lib. I. p. m. 37. Ἰόντων δὲ Ἀθηναῖς ἐς τὸν Δαιδαλὸν αἴπο τῷ Θεάτρῳ τέθαπται Κάλως. Τῷτον τὸν Κάλων αἴδελοῖς παῖδα ὄντα καὶ τῆς Λέχυνς μαθητὴν Φονεὺς Δαιδαλός, ἐς Κεντήλιον ἔφυγε. In ea via quæ à theatro in arcem ducit Calus sepultus est, quem sororis filium & discipulum, cum Dædalus interfecisset, in Cretam aufugit. In quo loco verba τέθαπται Κάλως ita legenda putat Meursius τέθαπται Τάλως & pro Κάλων legit Τάλων. Idem tamen Pausanias in Achaiacis s. lib. 7. p. m. 403. utriusque videtur mentionem injicere: αἴποτείνας μὴ αἴδελοῖς παῖδα, οὐδὲ ὅπεραί τοι οἶκος νόμιμα ἐκάστιας πολὺ μὲν ἔφυγεν ἐς Κεντήλιον. Is enim cum occiso sororis filio, quam patriis legibus noxam meruisset, probe nō fuit, ulero in Cretam ad Minoen confugit. Qui quidem locus ut & Apollodori, ex Diodoro ita illustrari debent, quod Dædalus non immediate in Cretam abierit, sed postquam ad tempus in curia quadam Attica commoratus fuerat; quam Jo. Meursius in lib. de pop. Attic. p. 26. sub voce Δαιδαλίδαι Cercopidis tribum facit ex Stephano. Addit quoque ex Scholiaste Sophoclis Oed. Col. Μητίνῳ δὲ τῷ Ἐρεχθίῳ Εἰφινόν γιγνεται Δαιδαλός, αἴφ' ἢ ὁ δημός καλεῖται Δαιδαλίδαι Ἀθηναῖς.

§. 7. Relictis illis, quos Dædalidas vocavimus, in Cretam elapsus. Ubi cum in magna propter artis gloriam admiratione esset, in Regis quoque Minois, Reginæ & filiarum a initiam venit. A Regina, ut fraudis architectus adhibitus fuit.

9.

fuit. Hæc enim amore tauri, Neptuno ita volente, ceu Poetæ fingunt, insanire cœpit. Scilicet solenne fuerat antea Minoi pulcherrimum ex omni armamento taurum Neptuno consecratum afferre. Cum vero insigniter formosus tum forte extitisset, deterior ejus loco victima ei factus est. Idcirco Neptunus Minoi iratus, conjugem regis amore tauri infatuavit. Conf. Diodor. Siculum Biblioth. hist. lib. 4. p. 193. sive p. 277. Turpi huic amori Dædalus & consilio & auxilio operam locavit, vaccam aliquam efficiendo, ceu eodem loco refert Diodorus & adhuc distinctius Apollodorus lib. 3. p. m. 132.
*H δὲ ἐφθείσι τῷ ταύρῳ, συνεργὸν λαμβάνει Δαίδαλον, ὃς
καὶ ἀρχιτέκτων, πεφλυὼς ἐξ Ἀθηνῶν ἤπειρον Φόνω. Οὔτε
Ξυλίνων βῆν ἤπειρον τερραῖον κατασκευάσας, οὐ τούτων λαβὼν
κοιλάνας ἔσωθεν ἐκδείχεται περιβόλῳ, τῷ δοράν περὶ ἔγειρε
οὐδὲς ἡνὶ ὡς περι εἴδιστο ὁ ταῦρος λειμῶνι βόσκεσθαι, τῷ
πατρῷ τούτῳ συεβίβασεν ἐλθὼν δὲ ὁ ταῦρος, ὃς ἀληθινῇ βοὶ
συνῆλθεν Ἡδὲ Ἀσέριον ἔγεννησε τὸν κληθέντα μινώταυρον.
Οὔτε εἰχε ταύρῳ πρόσωπον, τὸ δὲ λοιπὸν αὐδρές. Hæc igitur
tauri inflammata desiderio, adjutorem sibi Dædalum assumit
architectum, qui cædis reus Athenis aufngerat. hic ligneam in
rotulis vaccam concavam intrinsecus miro artificio construit, cui
que bubulam pellem circumfuit, eamque in prato, ubi taurus de
pascere consuerat, elocavit. Inde Pasiphaen intromisit, ad quam
taurus accurrens, ceu naturalem vaccam inivit. Hæc demum
Asterium cognomento Minotaurum peperit: taurino vultu, cætera
virum suisse fertur. Ut verò monstrum hoc stabulari & nutri
ri posset, Labyrinthum ei Dædalus construxit iussu regis, qui
referente Apollodoro oraculis quibusdam ea de re monitus
fuerat. Filiabus (quas inter Diodor. Sic. l. 4. p. 183. f. 263.
Atiadnen refert) quoque miri operis signa fecisse Pau
sanias lib. 7. loc. cit. ex Homeri Iliade refert, de quibus ta
men infra. In Creta quoque Dædalum ex muliere Cretensi
filium Iapygem sustulisse, videre est ap. Strabonem lib. VI. Vbi
verò filium Icarum sustulerit & ex qua muliere non satis con
stat.*

§. 8. Sed & hic nova fata Dædalo parata erant. Quæ tamen non sua sapientia sibi contraxit, prout apud Xenophonem in lib. 4. de factis & dictis Socratis perhibetur: Sed sapientia tamen ὁ Soerates, absque dubio bonum est. Quid namque non melius agat sapiens quam indoctus? quid vero? ait. Non audisti Dædalum à Minoe propter sapientiam caput, coactumque fuisse illi servire, patriaque simul atque libertate privatum: conatumque una cum filio aufugere, illum quidem amisisse, se vero ipsum non liberasse? Nam ad quosdam Barbaros aberravit, ac eis ipsis serviebat. Fraus enim cum vacca commissa, Minoi detecta fuit. Hinc ubi de minis regis inaudivit, iram illius veritus auxilio reginæ, quæ navigium ei suppeditaverat, clam ex insula discessit. Pausanias loc. cit. eum jam capitalis fraudis damnatum ē vinculis fuisse elapsum dicit. Fugæ comes erat Icarus. Cum hoc ad insulam quandam in alto pelago sitam, defertur. In quam ubi temere exscensum parat juvenis, in mare delapsus, interiit. A quo & Icarum pelagus & insula Icaria denominata fuit. Diodorus loc. cit. Vel si mavis audiare Pausaniam, lib. I. sive de Atticis p. m. 48. Ubi mortem Icari, non per exscensum sed in ipso navigationis actu male instituto accidisse refert. Ινάρω δὲ κυβερνῶντι αὐτοθέσεργῳ ἀνατρεψπημα τὸν ναῦν λέχεστιν. αἱ ποτνιγένται δὲ ἐξήνεγκεν ὁ κλύδων ἐς τὸν περγάμινον κῆσον ἔτι θοαν αἰνώνυμον. Επιτυχῶν δὲ Ἡρακλῆς γνωρίζει τὸν νεκρὸν, οὗ νῦν εἴτι αὐτῷ χῶμα ἐμέγα ἤπι ἄνεγας, οὗτον αἰνεχόντος, εἰς τὸ "Αγανον". Απὸ δὲ τῆς Ινάρως τύττα ὄνομα ἡ τε νῆσος ἡ ἡ περὶ αὐτῶν Γάλασσα ἔχουσα. Icaro vero navem, imperitia gubernantis, eversam trahunt: sub undis eneclum, maris æstu delatum in insulam juxta Pergamum, cuius nomen nondum proditum fuerat: Herculem, cum forte in illa loca venisset, cognitum cadaver sepelisse, ubi hac etate non magnus terræ ager extat, in promontorio, quod Aegeo mari imminet. Ab Icaro sancta insulam, & quod eam incingit mare, nomen accepisse.

§. 9. Dædalus relicta hac insula in Siciliam transmisit
eoque

eoque loci appulit, ubi Cocalus imperabat, quem locum Pausanias lib. 7. l. c. Inycum fuisse putat. Quem tamen Diodorus 4. lib. p. 193. l. 278. rectius Camicum vocat, consentiente quoq; Arist. polit. lib. 2. cap. 8. dum Minoa vitam finivisse dicit prope Camicum. Vid. Jo. Meurs. in libr. 3. de Cret. cap. 3. p. 132. seqq. Is Dædalum benigne suscepit, ingenio & celebritate viri adductus, præcipuum sibi amicum fecit. Et hæc fuit Siculis cum Minoe bellandi causa. Minos enim rex Cretensium, qui mari tunc imperabat, cum Dædali in Sicilium fugam cognovisset, bellicam Insulæ facescere decrevit. Cum magna ergo & instru-ctissima classe egressus, ad eam Agrigentini tractus oram appulit, quæ Minoa inde vocatur. Expositis autem copiis, per nuncios ad Cocalum missos, Dædalum ad supplicium exposcit, (conf. Silius Ital. lib. XIV.) Cocalus vocato ad colloquium Minoa, omnia se facturum promittens, hospitalibus eum officiis demulcet: cumque balneum ingressus esset, nimis diu in thermis detentum, caloris æstu hominem suffocavit; & cadavere Cretensibus reddito, hanc morti causam prætexuit, quod ex lubrico in fervidas aquas casu mortem oppetisset. Vid. Diodor. lib. 4. in Biblioth. hist. loc. cit. Pausanias verò videtur velle, filiabus Cocali Minois necem esse adscribendam. Sic enim lib. 7. loc. cit. οὐδὲ τοσδέποτε τὸ Κωνάλης τῶν θυγατέρων ἀσπασθάθη καὶ τὴν τέχνην, ὡς οὐδὲ Γέννατον τῷ Μίνω βγλεῖσθαι τὰς γυναικας ἐσ χάρειν Δαίδαλος. In tanto verò ob artis excellentiam apud Cocali filias honore fuit, ut de nece Minoi inferenda consilium inierint. Idein confirmat Eusebius in Chronico: Μίνως, οὐδὲ Σικελίαν σεργεύσας, Δικαίδαλον, αἰναιρεῖται τῶν Κωνάλης θυγατέρων. Minos, in Sicilia adversum Dædalum arma capiens, a filiabus Cocali occiditur. Hyginus fab. XLIV. Minos, quod Dædali opera multa incommoda sibi acciderant, in Siciliam est eum persequutus, petiitque à Rege Cocalo, ut sibi redderetur: cui cum Cocalus promisisset & Dædalus rescisset, ab Regis filiabus auxilium petiit. Ille Minoem occiderunt. Conf. Conon, ap. Photium, in Bibli-

the ca Narrat. XXV. Modus quo occisus ab illis fuit, traditur
a Jo. Tzetze Var. hist. Chil. I. cap. 19. Chil. XII. cap. 409.

Ὑπὸ τοῦ θυγατέρων δὲ θνήσκει τὸν τὸν Κῶναλόν,
Ζέμα θερμὸν πείχυθεις, καὶ προστίνα ψύξας.

A filiabus autem occiditur Cocali,

Æstu calido circumfusus, statimque frigefactus.

Scholia Pindari, ad Nemeonic. Od. IV. Δαίδαλον, ἐκ Κερ-

της ἐς Σικελίαν ἀφικόμενον πρὸς Κώναλον, βασιλεύοντα
τῆς Καμίκης, πείθει τὰς θυγατέρες Κῶναλόν. Μαζὶ τῆς ὁ ερφῆς
ποιῆσαι κατάρρην. διὸ ἐκχυθὲν θερμὸν ὕδωρ ἐπενεκθύσεται τῷ
Μίνω λαζορίῳ. Καὶ τότον τὸν τρέπον ἀπώλολεν ὁ Μίνως,
Dædalus, cum ē Creta in Siciliam venisset ad Cocalum, Regem
Camici, persuadet filiabus ejus, ut in recto facerent defluvium
quoddam, per quod Minoi lavanti calida aqua desuper infunde-
retur. Et hoc modo Minos periit. Vid. Meurs. de Creta l. c. Plu-
tatchus in Theseo p. 8. paulo aliter Minois profectionem vide-
tur referre. Δαίδαλος δὲ πλοῖῳ φυγόντος εἰς Ἀθήνας, Μί-
νως πολὺ τὰ δόγματα μακρῆς ναυσὶ διώκων, καὶ οὐ χειμῶ-
νος εἰς Σικηλίαν ἀπνέχθη κάκη κατέτρεψε τὸν βίον.
Quum Dædalus autem navigio perfugisset Aibenas, Minoa qui
præter decreta persequebatur eum longis navibus, in Siciliam
tempestate ejectum, vitæ ibi finem fecisse.

§. 10. Porro Dædalum apud Cocalum & Sicanos mul-
tum temporis consumsisse, & apud omnes ob artis excellenti-
am in magna fuisse autoritate & honore singulari, fatetur Dio-
dorus Siculus loc. cit. Eum autem hic non substitisse,
sed in Sardiniam contendisse certum quidem est, an autem du-
ce Aristæo an Jolao duce eō pervenerit, inter autores certum non
est. Prius asserit Pausanias lib. 10. sive in Phocis p. m. 639.
Οἱ δὲ καὶ Δαίδαλον διαδρέπαντες τὴν Κερτῶν, καὶ σίκης διὰ τὴν ὅπ-
τερετεῖαν τῶν Κερτῶν, καὶ αἴποκίας ἐς τὴν Σαρδῶ μεταφεύ-
των Ἀρισταῖον νομίζουσι. ἔχοι δὲ αὖ λόγον γένεα Ἀυτονόη τὸ
Κάδμος συνοικήσοντι τῷ Ἀρισταῖον Δαίδαλον ἢ αἴποκίας ἢ
ἄλλας πνὸς μετεγκένευας ὡς ἥλικιαν καὶ οἰδίποδα ἢν βασιλεύ-

όντας

B

ōrta ēv Ἰίβαις. Sunt qui putent eodem tempore Dædalum, Cretensium arma metuentem, aufugisse; ac domiciliū Coloniæque in Sardiniam deducendæ consortem Aristedo fuisse. Probari virò nulla ratione posse, Aristedo, qui cum nupta erat Cadmi filia Autonoe, Dædalum, qui eadem fuit ætate qua Thebis regnavit Oedipus, potuisse vel coloniæ, vel aliis cuiusquam rei participem esse. Posterius asserit Diodorus Biblioth. hist. lib. 4. p. m. 164. sive 235. B. Tόπε δὲ ὁ Ἰόλαος μετασήσις τὴν αἰτοικίαν, οὐδὲ τὸν Δαιδαλον ἐπὶ τῆς Σικελίας, μεταπεμψάμενος, κατεσκεύασεν ἔργα πολλὰ οὐδὲ μεγάλα, μέχρι τῶν νῦν ιημένων διαμένουτα, οὐδὲ ἀπὸ τῆς κατασκευάσαντος Δαιδάλεα καλύμεια. Φιλοδόμος δὲ οὐδὲ γυμνάσια μεγάλα ἐπολυτελῆ, ἐδικαστήσια κατέσησε, ἐπὶ ταῦτα τὰ πρὸς τὴν ἐυδαιμονίαν συντείνοντα. Post constitutam inde Coloniam, Iolus arcēsito ex Sicilia Dædalo, multis magnificæ substructionis operibus animum intendit, quæ hodieque ætatem ferunt, & de architecti nomine Dædalea vocitantur. Gymnasia, enim magna sumtibus non modicis extruxit, & tribunalia, cum multis aliis, quæ ad felicitatem vite conducebant, instituit.

§. II. Post varios terra marique errores Dædalus rediit patrium in solum, Athenas scil., prout testatur jam cit. Plutarchi locus, qui eum Athēnas profugisse vult, ubi eodem referente nova expertus fuit fata. Postquam enim filius Minois Deucalion infensus Atheniensibus per legatos dedi sibi depositit Dædalum, alioqui quos acceperat obsides Minos pueros imperfecturum se denuntians, leniter ei respondisse Thesea excusantem, consobrinum suum esse Dædalum & sanguine junctum, cuius esset mater Erechthei filia Merope: mox edificare instituisse classem. Hinc in Thymetadis ibidem procul via publica, hinc per Pithea Træzene (quo rem occultam haberet) omnibus comparatis solviste, Dædalumque & exsules Cretenses secum traxisse duces, expectante nemine, sed naves paratas arbitrantibus advenire Cretensibus portum occupavisse, & descensione facta contendisse cursu Gnosium, prælioque

in porta Labyrinthi conserto Deucalionem cum satellitibus confecisse.

§. 12. Inter ipsos tamen hos errores Dædalus passim discipulos se magistro dignos reliquit. Taceo nunc Talum ex sorore filium, de quo supra dictum. Fuit inter illos Onatas Aegineta, de quo Pausanias lib. 5. sive Eliac. prior. p. m. 339. οὐδενὸς ὕστερον θύσομεν τῶν αὐτὸν Δαιδάλων τὴν οὐρανοῦ τῆς Αἴγινῆς nulli secundum ducimus eorum, quo à Dædalo ex Attica officina nobiles artifices extitere. Et idem lib. 8. sive in Arcadicis p. m. 540. dum Chirophili, patria Cretensis, opera recenset & de ejus aetate & magistro incertus, concludit: Ἡδὲ διατὰ ήν εἰν Κυώσσω Δαιδάλῳ τῷδε Μίνω συμβάσας ἐπὶ μαρτυρίᾳ τοῖς Κρητοῖς καὶ ἐπὶ ξοδίνων ποιήσει τῷδε σκεύασε. Longior certe Gnoſſi apud Minoem Dædali commoratio, Cretenses in signorum etiam opificio nobilitavit? Et rursus idem lib. 3. sive Laconicis p. m. 194. dum Jovis ex ære signum describit, quod sit omnium quæ ex eadem sunt materia, vetustissimum: neque enim una & eadem fuit universi operis fabricatio, sed particulatim membra excusa, inter se deinde sunt apte clavis confixa, atque ita ne dissolvi possint coagmentata. Addit fessisse Leargum, hominem Reginum, quem Dipœni & Scylcidis nonnulli, alii ipsius Dædali discipulum dicunt fuisse. Alium nomine Endyum adhuc memorat Athenagoras in apologia sive legatione pro Christianis p. m. 17. τὸ μὲν γὰρ εὐ ΕΘΕ-
ΣΩ τὴν Λετέμιδος, καὶ τὸ τῆς Αθηνᾶς, μᾶλλον γε Αθηλᾶς,
(Αθηλᾶ γὰρ ὡς οἱ μυσικῶτεροι,) γάτω γὰρ τὸ αὐτὸν τὴν
εἰλαίας τὸ πυλαιόν, καὶ τὴν καθιεμένην Ενδυὸς εἰεγάσατο
μαθητὴς Δαιδάλως. Diana enim Ephesiæ idolum, & Minerva
(quam Græci Αθηνᾶν vocant, alii secretius Αθηλᾶν) oleaginum
vetus, & (eandem) sedentem Endyus Dædali discipulus fecit.

§. 13. Tandem post varios casus post tot discrimina rerum vitam morte commutavit & in ipso fato sua adhuc habuit fata. Pomponius Mela quidem in lib. 2. dum Cretam descripsit, jamdudum eruditis cruces posuit. Super eas jam in

in medio mari ingens & centum quondam urbibus habitata Creta, ad orientem promontorium Samonium, ad occidentem uel μετωπον immittit, nisi major esset, Cypro similis, multis famigerata fabulis, aduentu Europe, Pasiphaes & Ariadne amoris, Minotauri feritate fatigata, Dædali operibus & fuga, tum statione atq; morte. &c. Sed illas sustulit Janus Parraius sylloge IV. ep. 15. (quæ habetur in Thesauro Critico Tom. I. p. 742. seq.) ad Archangelum Clarevallensem: quod in Pomponio Mela (scribit) te remoratur, id aliquando nobis etiam negotium fecit: Donec tua causa locum diligentius expensum correxiimus. Nam si leges in Cretæ descriptione: multis famigerata fabulis, tum statione atq; morte. Quod ultimum de Dædalo traditur, erit præter historiā. Quippe Dædalus in Lycia non in Creta fato functus est, cum eum coluber aquaticus ex amne Nino in paludem, qua commeabat, egressus momordisset, ut Alexander apud Stephanum refert. Et Hermolaus castigat Plin. lib. 5. ut mirum sit hunc apud Melam libri lapsum, ab eo non animadversum; Tu mea sententia lege, Tali statione atque morte. Talus enim æneus fuisse dicitur, opus Vulcani, Minoi dono datus ab ipso Deo, ut insulam Cretam custodiret: Tantæ velocitatis, ut eam ter in die obiret, ut canit Apollonius Argon quem Minyas, appellere prohibentem, Medea potionatum vertit in furorem, atque extinxit: vel (ut alii scribunt) cum promisisset immortalem facere, refixo, retractoq; clavo, quo fatalis in couena comprimitur, effuso sanguine extinxit &c.

OPERA DÆDALI.

§. L

Dædali opera tam celebria omni tempore fuerunt, ut in proverbium abierint, quo cuncta artificiosa denotabantur. Sic enim Harpocration, in lexico sub litera Δ. Δαιδαλος ποιηματα, διτι των ἀκριβευτων τεχνας. Dædali opera, de egregiis artificiis. Suidas in voce Δαιδαλον idem innuit: Δαιδαλον, ποιητον κασσινευασμα διτι Δαιδαλος ινος μηχανοποι. Varium opificium à quodam Dædalo variarum machinarum fabro. Conf. Erasmus

rasmum in Adagiis Chil. 2. Cent. 3. num. 62. p. m. 445. seq.
 Hinc Lucretio lib. 1. 2. tellus Dædala & lib. 5. 47. Parit natura rerum Dædala & eodem lib. v. 291. Polire signa Dædala. Et Virgil. IV. Georgicor. 36. fingere tecta Dædala. Pausanias quoq; mentionē facit dierum festorum, quæ Dædala nuncupabantur in honore alicujus statu: Em̄ Τάιλας ταις διαλλαγαῖς Δαίδαλα, ἐορτὴν ἀγγον, δὲ οἱ πάλαι τὰ ξόανα ἐκάλυψε Δαίδαλα. In ejus rei memoriam festos celebrabant dies, que Dædala nuncupantur, quod prisci lignea signa Dædala vocitabantur. lib. 9. sive in Bœoticis p. m. 546. ubi prolixius magna & parva Dædala, locumq; ubi fuerunt celebrata describit. Adde Joh. Meursii de Græc. fer. lib. 2. p. 74. seqq. Postea etiā ad varios sensus exprimendos accommodata fuerunt, ita ut etiam varias fraudes hac appellatione autores indicare voluerint. Sic Virgilius *Dædalam Circem* appellat, quod novis & admirandis artibus homines verteret in feras, vel ad inconstantiam & instabilitatem cuiuspiam significandam, ceu insta de statuis dicetur. Nos hoc loco per Dædali opera varia hujus viri inventa & machinas intelligimus, quas prout nobis quidem innotuerunt, ad tria capita non mode reduci poterunt; nimirūm vel statu: sunt, vel ædificia, vel instrumenta.

DE STATUIS.

Dædalus à quibusdam habebatur pro primo statuum inventore. Sic enim Apollodor. lib. 3. p. m. 205. Οὐτος δέν (Δαίδαλος) περὶ τὸ αγαλμάτων εὐρετής. Hic Dædalus erat primus repertor imaginum & simulachrorum. Et Athenagoras in Apologia sive legatione pro Christianis p. m. 17. τὸ γοις δὲ θηγενόμενοι Δαίδαλος καὶ Θεόδωρος οἱ Μιλήσιος, αἰδεριανοποιηκόν καὶ πλασικόν προστέξευεν. Οἱ μὲν δὲ ζεόντος οἱ λίγος, τοσθός ταῖς εἰκόσι καὶ τῇ τοῖς ταῖς εἴδωλα πειραζεῖσα, ὡς ἔχειν εἴπειν τὸν ἐκάτετον τεχνίτην θεῖ. His posteriores Dædalus & Theodorus Milesius, statuariam & plasticen adinvenerunt. Nempe

inveniunt

C

Nempe adeo breve tempus post inventas imagines & simulachra nisi sum effluxit, ut nomina etiam artificum, qui Deos expresserunt, singulatim referre possimus. Verum hæc nec cum sacra, nec cum profana historia conveniunt. Nam Diodor. Siculus lib. 5. p. m. 226. sive 326. Telchinibus id potius tribuere videtur. γενέθλιοι δὲ αὐτοῖς καὶ τεχνῶν θύμων εὑρετὸς καὶ ἄλλων τῶν εἰς τὸ βίον χρησίμων τοῖς αἰδρώποις εἰσηγήσαθαι· ἀγάλματα τε θεῶν περὶ ταυτούτων λέγονται, καὶ ἡνα τῶν δέχαιων αἴφιδρυμάτων απ' ἐκείνων ἐπινομάθαι. Artes etiam nonnullas invenisse, aliquid vitæ conducibilia in usum deduxisse, perhibentur. Horum solertia primæ Deum statuæ acceptæ servantur. Et quædam simulachrorum veterum nominibus eorum insignita dicuntur. Flavius Josephus lib. 3. Antiquitatum cap. 4. & 9. Moses ipse Exodi cap 31. narrat, quod DEus Beseleelem, & Ooliabum, designarit tabernaculi architectos? in quo opus sculpturâ, & cælatura: velut in Cherubim effigurandis atque aliis. Imo Seruchi, Abrahami avus, ut Cedrenus narrat, πεπόντος Ἰησοῦ πατέρας περὶ αὐτοῦ οὐδεὶς καὶ μνήμης, ἀξιον αὐδριᾶσι σηλῶν ἐτίμησε. Primus eos, quoniam memorabile aliquid ex virtute egissent, statua honoravit. Quæ haec sit ex Chronico Eusebii & Epiphanii panarii lib. 1. Juxta quos etiam Tharas, parens Abrahami fuit πλευρῆς καὶ πλαστῆς, imaginum ex luto factor. Conf. Gerh. Joh. Vossium de quatuor artibus popularibus cap. 5. p.m. 63. & seq. & ejusd. Theol. Gentil. lib. 3, c. 45. p. m. 972.

§. 3. Licet autem primus statuarum inventor non fuerit, forsitan tamen primus apud Græcos simulachra moventia fecisse, vel perfecisse, vel plura quam alii elaborasse dicend⁹ erit. Quod quidem autores diversimode intelligunt. Sunt enim qui hoc modo explicant, cum ante Dædalum sine pedibus, manibus & oculis statuæ fierent, postea Dædalum partes deficientes addidisse; alii verò putant, per se fuisse motas ob libramenta quædam, vel ob auram spiritus inclusam atque occultā. Prius Hecuba apud Euripidem respicere videtur: εἰ μοι γένοας φθόγγον τὸν βραχίονι, καὶ χέρσι καὶ κόμαισι ποδῶν βάσιν δαιδαλος ἡ θεῶν λίνον, &c. Plenius hac de re Diodor. Siculus

Ius l. 4 p. 192 f. p. 276. Δαίδαλος Φύσι δὲ πολὺ 785 ἄλλας ἀπαντάς
 ψερβαίνων, ἐπί λωσε τῷ τε περὶ τὴν τεκτονικὴν τέχνην καὶ τὸ ἀγαλμά-
 τῶν κατασκευὴν οὐ λιθογεγίαν, εὑρεῖται δὲ γενόμενον πολλῶν τῶν συ-
 νεργάντων εἰς τὴν τέχνην κατασκευαστεν ἔργα θαυμαζόμενα κα-
 τὰ πολλὰς τύπους τῆς οἰκουμένης. Κατὰ δὲ τὴν τῶν αγαλμάτων
 κατασκευὴν τοσῦτων τῶν ἀπάντων αὐτῷ δίοπτρὰ κατασκευαζόμε-
 να τῶν ἀγαλμάτων ὄμιστατα τοῖς ἐμψύχοις ψαράρχειν, βλέπειν
 τὴν γὰρ αὐτὰ καὶ περιπατεῖν, καὶ καθόλε πηρεῖν τὸν ὅλον σώματος
 Δαίδεστιν. οὗτος τε δοκεῖν εἶναι τὸ κατασκευασθὲν, ἐμψύχον ζῶον, περ-
 τος δὲ ομματώσις, καὶ Δαίδεστικότα τὰ σκέλη ποιήσας, ἐν δὲ ταῖς
 χεῖρας Δαίδαλος ποιῶν, εἰκότως ἐτελευτηθεὶς αὐτῷ πρώτοις.
 Οἱ γὰρ ωραὶ 785 τοῦ τεχνῆτα κατεσκευαζονταί αὐτῷ μηδὲ
 ὄμματι μεμονοῦσαί τοις δὲ χεῖρας ἔχοντα καθειμένας καὶ τοῖς πλευ-
 ραῖς κεκολλημένας. Dædalus ingenii solertia ceteros omnes supergressus
 architecturæ studiū impendit, ac statuarij lapidumq; exsculptor egregius
 evasit, multis etiam scite inventis artes illas amplificavit. Et mira passim
 in orbe terrarum opera fabricavit: adeo mortales cunctos statuarum ar-
 tificio superans, ut imagines animatis quam simillimas effinxisse à poste-
 ris jaetetur. Quarum ea constitutio fuerit, ut visum & incessum, to-
 tumq; corporis habitum in vivis animantibus referrent. Quidam enim
 primus oculorum obtutum, pedumq; gressum, & manuum porrectum
 in statuis expresserat, merito in omnium admirationem incurrit. Nam
 qui præcesserant ipse artifices nictitantibus oculis, demissis manibus &
 conglutinatis cum lateribus simulacra fecerant. Eusebius in Chro-
 nico de eodem sic scribit ad annum 10 CCXXXVII. Dædalus
 visus est simulachra fecisse moventia. Primus enim omnium pedes stat-
 uarum à se invicem separavit, aliis conjunctim eos fabricantibus.
 Palæphatq; memorat, c. 22. Idem etiam memoratur de Rhodiis, qui
 primi dicuntur vagantia fecisse simulachra: quod Eustathius Homeri Scholia (apud Jo. Spondanum in Com-
 ment. in lib. XVIII. Iliados p. m. 341.) refert his verbis, quibus
 etiam Dædali nostri mentio fit. Σημείωσαί δὲ, inquit, οὐ τοι
 Τοιαύτη ψαπτέουσι τοι λαλεῖται γάτως, Διεὶ τὸ τῶν χαλκευομέ-
 νων τεχνικῶν τοι μικρὸς δοκεῖν τοι εἰδωλα ἐμψύχα εἴναι,
 οὐ πάσιν.

οἵποισν τι καὶ τοῖς ῥόδίων ἱστόρηται. οἷς ἔγειρε πόλες Τοιάδυτης τέχνης
ἡ νῆσος. εἴ τα λύδια ἐδόκουν μηρῷ καὶ κανθάροις αὐτὸν διὸ καὶ
ἀλύσεσιν ἐξεδέσμοντα, ἵνα δῆδεν μὴ κινηθένται Φύγοιεν. Ήνίτ-
τον τὸ δὲ ἄρρενον τοῦ Λύγτερον δεσμόν, τὸ παρόλογον αὐτοκινη-
τον τῶν αἰγαλοάτων ἐκείνων, ὃ ποῖα θεαὶ Δαίδαλος ποιεῖ μν-
ήσεται. Cum his omnibus tamen quomodo locus Pausanias
in Corinthiacis sive lib. 2. p. m. 92. conveniat, nondum fa-
tis video. Δαίδαλος δὲ ὅποισι εἰργασταὶ, ἀτοπώτερα μὴ δένεται τὸ
Ὥψιν, ὅπις εἶπει δὲ ὅμως οὐ καὶ ἐν θεού Λύτοις, Dædali quidem opera
rudia sunt, neq; aspectu decora, attamen numen veluti quoddam præse fe-
runt. Posteriorius autem, statuas Dædali motas fuisse vel li-
bramentis vel aura inclusa, docere videntur Plato & Aristote-
les. Ille enim scribit Dædali signa pedib⁹ vincienda esse, ne au-
fugiant. Cujus rei meminit in Menone, his verbis: Οὐ τοῖς
Δαιδαλοῖς ἀγάλμασιν δὲ φροσέχηνας τὸν νῦν. Ισως δὲ καὶ δένεται παρὰ
μήν. Πρέστι γέτο λέγεται; οὐ καὶ ταῦτα εἰπεῖ μὴ δεδεμένα η̄
διποδιόρθονται, δεφαπτεῖται, εἰδὼν δὲ δεδεμένα φρομένει τι καὶ δένεται; τὸ
ἐκείνης ποιημάτων λελημένον μὴ σκηνῶθαι δὲ πολλῆς θεοῦ ἀξιον δένεται
η̄μῆς ἡσεῖ Δαίδαλον αὐτὸν δένεται. Καὶ φρομένει δεδεμένον δὲ πολλῷ
ἀξιον, i.e. Quoniam non animadvertisisti Dædali signa. Fortassis ne sunt qui-
dem apud vos, Quorsum isthuc dicas? Quoniam illa quoq; ni revincta fue-
runt, discedunt atq; aufugiunt. Sin vindicta sint, consistunt. Quid
tum postea? Si quod ex illis operibus solutum possideas, hanc qua-
quam magno aestimandum, perinde quasi servum possideas fugitivum.
Neq; etiam apud te manet. Sin aut vindictum, id magno aestiman-
dum su. Idem in Hippia majore sic refert, quasi de priscis & ob-
soletis dici soleat, εἰ ἄρρενον ὁ Ιηπία οὐ βίας αὐδεῖσιν γέλεσον
αὐτὸφλοι φρογέσις θυμᾶς. Οὐτοεξεγένεται Δαίδαλον Φασιν, οἱ, αὐδεῖσιν
τοποιοινον, εἰ γενομένοις τοιαῦτα εργάζονται, οἵα ήν αὐτὸφλοι γέλομαι
εὔχεται, καταγέλασον αὐτοῖς. Si sane nunc οὐ Hippia Bias reviviscat,
risum apud vos tulerit: quemadmodum & horum temporum statuarii
de Dædalo narrant, si nunc vivens talia proferat opera, qualia erant
illa unde famam ac nomen adepius est, deridiculum fore. Aristoteles
verò libro Politicorum primo cap. 3. dum servos instrumentis
comparat, eosque instrumenta viva dicit: Εἰ γένος ηδύνατο

ἐκαστού τῶν ὄργανων καλλιζέεν ἡ περιστανομέρον, διποτελεῖν τὸ
άντες ἔργον, ὡς εἰπερ Τὰ Δαιδαλά Φασὶν, ἡ τὸν τῷ Φαιστῷ τείπο-
δας, ὃς Φησὶν ὁ ποιῆτής, αὐτομάτοις θεῖον δύεθαι αἰγῶνας ζῆταις
εἰ αἱ περιόδες ἐκέριτον αὐταῖς, καὶ τὰ πλῆντα εἰκασίας, γόδεν
ἀνέδει τοῖς αρχιτεκτοσιν υπερετῶν, τοῖς δεσμόταις θύ-
λων, *Etenim si fieri possit, ut unum quodque instrumentum vel jussum, vel*
per se presentiens, suum opus perageret, quemadmodum ajunt Dædali sta-
tua facere, & Vulcani tripodes, quos poeta scribit ultero in Divinum
certamen prodiisse, itidem & pectines per se texerent, & plectra cithara
canerent, hanc quam opus haberent, neque architecti ministris, neque do-
mini servis. Calistratus in signum Dionysii ita scribit: Δαι-
δαλω μὴ εἴξῃν οὐδὲν τὰ κεράτην πιστεύειν Θάυματα, Κίνηματα Μη-
χανᾶς Τὰ ποιήματα τοῦ θεωπίνην αἰσθησιν συβίαπεθεῖ-
τὸν χειρού. αἰδὲ δὴ πειραζούσιοι χεῖρες λωπιὰ δώλες κατασκέ-
ναζον Τὰ Τέχνηματα. Dædalo sane integrum fuit videre in Creta, in-
credibilia quadam ac miranda opera, quæ fabricis occultis agitarentur,
ut que aurum ad humanos sensus effingendos præter naturam cesserit: ve-
rum Praxitelis manus spirantia prorsus molita sunt artis simulacra.

§. 4. Nos utrumque in Dædali statuis, si non omnibus tamen aliquibus, quæ ob id homines in summam admirationem traxerunt, fuisse arbitramur, ceu ex inductione, statuarum ab ipso effectarum patebit. Et ne forte posterius, nimirum statuarum motum, ad imitationem animalium expressum, fabulosum videatur, omni tempore à præstan-
tibus artificibus tales machinas fuisse exhibitas certò scimus. Taceò nunc Archimedis globum, Archytæ colum-
bam (de quibus Præses in peculiaribus dissertationibus egit)
& Ægyptiorum varias statuas: & de nihilo non esse pu-
to, quod Philostratus lib. 3. de vit. Apollonii finxit de qua-
tuor doliolis, quæ per se in medium prodierant vinum a-
quamque fundentia. Item de pueris æneis seu æreis, qui
pocula ministrarunt in convivio apud Jorchem, quo rex
Medorum adcepitus est à Brachmanibus. Nec minus
memoratu dignum est, quod in præfatione Florentii
Schuyl ad Cartesii tractatum de homine habetur, dum re-
fert

fert ex Nicolao à Wassenaer, Hist. Tom. V. ad Annum 1623. ferream statuam, quæ per varios anfractus ad Rēgem Ma-rocco accessit, flexisque genibus oblato libello supplici li-bertatem authori suo imploravit, & eadem via reversa fuit. Quin etiam Alberti Magni caput fictile, quod datâ occa-sione verba protulit: cuius descriptionem reddere conatur Johannes Baptista à Porta in Magia sua naturali. Et non ita pridem novellæ ex Anglia retulerunt, simile caput fuisse elaboratum, quod paratum erat ad quasvis quæstiones respondere. Has aliæque machinas si intueor, non im-possible judico, Dædalum illis temporibus, quibus Me-chanica floruit, statuis illis motum aliquem conciliasse.

§.5. Quænam autem statuæ illæ fuerint, nemo diligen-tius nobis consignavit ipso Pausania, qui earum, tunc temporis à vetustate nondum exesarum, integrum cata-logum reliquit in Bœoticis sive lib. 9. p.m. 605. Δαιδάλῳ δὲ τῶν ἔργων δύο μὴ ταῦτα οὐτε Βοιωτοῖς, Ήρακλῆς περὶ Θήραις, καὶ παρὰ Λεβαδεῦσιν ὁ Τερψιχόρος, Ιοσαῦτα δὲ ἔτερα ξόανα ἐν ιρή-ῃ Βερτόμαρης ὅπερι Ολύμπῳ, καὶ Αἴθηνα τῷ Κυωσσίοις. τῷ δὲ Ιά-λιοις δὲ καὶ ὁ Γῆς Αριάδνης χοεὺς, ἐκ τοῦ θυμητοῦ ἐποιήσατο ἐπειργασμένας ἐτοι, ἐπὶ λευκῷ λίθῳ, καὶ Δηλίοις Αφροδί-της ἐτοι γένεται ξόανον, λελυμασμένον. Ιὸν δεξιὰν χεῖρα ὑπὸ τοῦ χρό-νου. καὶ εἰσὶ δὲ αὐτοὶ ποδῶν ἐτελέσαντων χῆρα. Πειδομαίλιο Αριάδ-νην λαβεῖν παρὰ Δαιδάλῳ καὶ ηνίκα, ἵκολον θησεῖ τῷ Θησέᾳ τὸ ἄγαλμα ἐπεκρομίζετο οὐκοθεν. αἱ Φαιρεθένται δὲ αὐτῆς τὸν Θησέα θυτοῦ, Φασίν οἱ Δηλίοις τὸ ξόανον τῷ Θεῷ ἀναδεῖνας τῷ Απόλλωνι τῷ Δηλίῳ ίνα μηδὲ οἰκαδε ἐπιγόμενος ἐστιν ἀνάμνησιν τοῦ Αριάδνης ἐφελ-κηταί, καὶ αἱ νέας ἐπὶ τῷ ἔρωτι ἐνεργοκηταί τὰς συμφοράς. τῷ δὲ Ιαῦτα δὲ οὐδα μηδὲ οὐπόλοιπα, ὅπλα τῶν Δαιδάλῳ. Ιοῖς γένεται θεῖσιν τῷ Αργείων ἐστιν τὸ Ηρεῖον, καὶ ἐστιν Γέλαι τῶν ἐν Σικελίᾳ κομιδεῖσιν ἐξ Ομφάκης, αἱ Φαιρεθένται σφισιν ὁ χερύς καθέση-κεν αὐτοῖς. Ex omnibus Dædali operibus, apud Bœotos duo extant, Her-cules apud Thebas, ap. Lebadenses Trophonius: totidē in creta ē ligno, Brito-martis ad Olumentem, & apud Gnaessios Minerva. Habent iidem & Ariadne chorum

chorum, cuius in Iliade Homerus mentionem facit, ex candido lapide. Est & apud Delios Venus ejusdem artificis opus, non magnum sane sanguinem ligno, & exesa vetustate manu dextera quadrangula insistit pro pedibus basi. Crediderim signum hoc à Dædalo Ariadnam accipisse, secumque illud abeuntem cum Theseo asportasse. Theseum certè Delii tradunt Ariadna ademptum Apollini Delio dedicasse, ne scilicet sibi, si illud retinuisse, jam domum reverso, Ariadna desiderium commoveret, atque ita ex ea recordatione novis amoris aculeis uteretur. Præter hæc quæ enumeravi, nulla (quod sciam) jam reliqua sunt Dædali opera. Nam quæ in Junonis dedicarunt Argivi, & quæ in Sicilia ab Omphace Gelam deportata fuere, cuncta temporis abolevit diuturnitas. Herculis Thebani idem Pausanias loc. cit. p.m. 558. mentionem facit simulque rationem reddit, cur à Dædalo, positus fuerit. Τὸ δὲ ξόανον τὸ δεκάλιον, Θηβαῖοι τείναγδαδίλας νερομίναστι, καὶ αὐτῷ μοι παρίσταται Χειρόποτον αἰνέθηκεν αὐτὸς (ως λέγεται) Δαίδαλος ἐν Ήνων ἐνεργεσίας χάρεσσι. Nam ligneum simulachrum prisci operis, Dædali fuisse arbitrantur: quod ut credam, & ipse facile adducor. Dedicasse tunc Dædalum ferrunt, cum è Creta fugiens, bene de se merito Deo gratiam retulit. Nimirum, quia Icari cadaver terræ mandavit, ceu supra dictum, fuit. In terminis Messeniorum & Megalopolitanorum, idem Pausanias in Arcadicis siv. lib. 8. p. m. 51. Herculis signum à Dædalo fuisse positum conjicit: δοκεῖ δὲ μοι καὶ τὸ ὑπὸ Δαίδαλος ποιηθὲν Γῶν Ἡρακλεῖ ξόανον, τὸ μεθορίῳ τῆς Μεσσηνίας καὶ Αρκαδῶν συνταῦθεν εἰσῆναι. Quin & inde Herculis è ligno simulacrum, quod fabricatus est Dædalus, fuisse olim in hac sinuum parte erectum conjicio. Aliud Herculis signum à Dædalo factum, Pausanias in Corinthiacis sive lib. 2. p. m. 92. prope templum Minervæ Frænaticris, quod Corinthi erat, ponit: Καὶ πλησίον ξόανον γυμνὸν Ἡρακλέους Δαίδαλος δὲ αὐτῷ Φάσιν εἴνα τέχνην, Ei proximum Herculis nudo corpore ligneum signum quod à Dædalo factum tradunt. Qualis autem Ariadna Chorus fuerit, aliunde melius capi non poterit, quam ex Homero ejusque Iliade 18. p. m. 343. seq. ad quam Pausanias provocat:

E'v

En δὲ χορῷ ποιῆσθαι λυτὸς Ἀμφιγοῖς,
Τῷ ἵκελον οἴον ποτὲ ἐνὶ κνωπῷ ἔνεστι
Δαίδαλος ἡσπησεν καλλιπλοκαῖον ἀριάδυνον
Ἐνθα μὴν πίθεοι καὶ παρέζενοι αἱ φεστιβοῖαι
Ωρέχωντι, ἄλληλων δὲ παρποχεῖρες ἔχοντες.
Τῶν δὲ αἱ μὴν λεπταὶ ὁρονταις ἔχον, οἱ δὲ κιτῶναις
Ἔαρ σύντης, πὰν τὰ λεπτὰς ἐλαῖσσοι.

Καὶ ράι μὴν καλάς τε φάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαιρές

Εἶχον γενεσίας ἢ τὰ δεργατέρων τελαιρώνων.

Οἱ δὲ οὐτε μὴν θρεξόνοι - Την ταμένοιστον πόδεστι

Ρεῖα μάλιστας οὐδὲν τροχού ὑψηλον στην παλάμησσαν

Εὔρυμψος κεραμεὺς πειρήσεται αὐτεῖς Θέστοιν.

Ἄλλετε δὲ οὐθὲξόνοι οἵτινες αἴλλοισι,

Πολλὸς δὲ οὐ μεροεῦσα χορῷ περιίστατο, ὅμιλος

Τερπούμνοι οἰοιστε δὲ κυβησητηρες καὶ αὐτὸς

Μολπης ἐξερχοντες ἐδίνεον καὶ μέασες.

In eo etiam choream varie finxit inclitus Vulcanus;
Ei similem qualem olim in Cnasso late,
Dedalus elaboravit pulchricomæ Ariadnae,
Ibi quidem adolescentes & virginis formosissimæ
Tripudiant, invicem in volamans tenentes.
Horum autem haec quidem tenues vestes gerebant: illi vero
tunicas

Indutierant bene textas, sensim splendentes tanquam oleo:
Et haec quidem pulchras coronas habebant: illi autem gladios
Gestabant aureos ab argenteis circulis. (nibus

Hi autem quandoq[ue] in orbem curvantur doctis pedibus ma-
Agiliter ad modum, sicut quum quis rotam aptatam

Sedens figulus tentaverit si currat, (ter se:

Quandoq[ue] autem rursus curvantur per ordines dispositi in-
Plurima vero delectabilem choream circumstabat multitudo.

Oblectantes se, duo autem saltatores inter ipsos

Cantum incipientes versabant se per eos medios.

D Licet

bac

Licet Pausanias in Arcadicis sive l.8.p.m. 482.dicat Homerum Achillis clypeum cum choro Dædali comparasse, quia nullum nobilius opus viderat. Επεὶ καὶ ΗΦασσάς τὸν χορὸν ἐπὶ τῷ Αχιλλεῶς αὐτοῖς ἐιρυασμένον εἰκαζεῖ χορῷ Δαῦδαλῳ ποιηθέντι, σοφωτέρᾳ & δεσμωτέρῳ. Nam & idem chorus in Achillis clypeo a Vulcano fabricatum, idcirco cum Ariadne choro, quem fecerat Dædalus, comparat, quia nullum solertiae artificii opus viderat. Præter hanc statuas haec tenus recensitas supra pag. 5. adhuc alicuius mentionem fecimus, quæ ab ipso Dædalo fabricata, & in propylæo Vulcani ei dicta fuit. Has omnes autem statuas tandem habuisse proportionem cum Ægyptiorum statuis, eodem loco ex Diodoro retulimus. Unicum adhuc monemus, quod Jac. Palmerius in exerc.ad optimos ferè autores Græcos & inter illos etiam ad Pausaniæ locum supra citat. p. 432. neget, Trophonium esse opus Dædali. Ita quidem accepisse Pausaniam ab enarratorib⁹, at non debuisse eos sequi in iis, quæ cum veritate confitentur non possunt. Quod sic ostendit. Dædalus ille statuarius decantatus vivebat tempore Ægei Athenarum Regis & Minois Cretensis. Erginus argonauta una generatione inferior tempore Herculis & Thesei; ex Ergino natus est Trophonius, & quidem jam sene admodum, ut ipse Pausanias ex Oraculo, quod citat. Quod si statuam Trophonii fecit Dædalus, oportet eum id fecisse Trophonio jam viro & famam adepto: talibus enim statuæ dicantur. Ergo non potuit Dædalus ille antiquus fecisse Trophonii statuam, nisi eum faciamus Nestorem Homericō longæviorem. At non convenit decrepito seni, cuius manus tremulæ & vires imbecilles, & oculi hebetes scalprum tractare statuariorum. Sed fuerunt forte hæ statuæ Dædali Sicyonii opus, de quo ipse etiam Pausanias. Sed enarratores eas Dædalo illi antiquo male tribuebant σεμνύνοντες τοὺς εἰαυτῶν. De Trophonio repte Palmerius, sed cur Hercules Dædali opus esse non possit, non video, cum nec tempus nec ratio à Pausania adducta improbabilis videatur.

Sed

Sed satis de illis statuis prioris generis, quæ sine motu fuerunt, si forte choream Ariadnæ exceperis. Ad posterioris generis igitur machinas Venerem ligneam αὐτοκίνητον referre necessum habemus. Si antiquis fides habenda est, motum illa habuit ab argento vivo, prout refert Aristoteles in lib. i. de anima cap. 3. ubi Democriti sententiam refutat sequentibus verbis: Εἴνιοι δὲ καὶ κινεῖν Φασὶ τὸ ψυχὴν τὸ σῶμα ἐν ὡς αὐτὴ κινεῖται, οἷον Δημόκριτος θραπλοσίως λέγων Φιλίππω τῷ κωμῳδίᾳ σκάλω. Φησὶ γὰρ τὸν Δαίδαλον κινημένην ποιῆσαι τὸ ξύλινην Αὐρηδίτην, ἐγχέαντα ἀεχυροῦ χυτὸν. Quidam autem assertunt animam id corpus, in quo est eodem mouere modo, quo et ipsa moveatur, ut Democritus, qui quidem perinde atq[ue] Philippus Comicus dicit. Ille namq[ue] Dædalum ait, ligneam Venerem confecisse, quem motum movebatur argenti vivi, quod in illam infudit. An autem solo argento vivo vel addito quodam libramento hunc effectum praestiterit, nondum satis constat. Dein supra quoque vaccæ mentionem fecimus, quæ in prato cum aliis incedebat & taurum gregis ducem externa sua forma fallebat. Structuram illius quodammodo indicat Apollodorus lib. 3. Bibl. p. m. 132. Οὗτος ξυλίνην βῆν ἐπὶ λεγχῶν κατσικεύσας, καὶ ταῦτην λαβὼν, καλκοιλάνας ἔσωθεν, ἐκδίρρας λειμῶνι βόσκεσθαι, τὸ πασι Φάνην ἐνεβέβασεν, ἐλθὼν δέ ὁ ταῦρος ὡς αἱλογίνη βοὸς συνῆλθεν, hic ligneam in rotulis vaccam concavam intrinsecus miro artificio construxit, cuiq[ue] bubulanopellem circumfuit, eamq[ue] in prato, ubi taurus depascere consueverat, elocavit. Inde Pasiphaën intromisit: ad quam taurus accurrens, cens naturalens vaccam inivit. Ludit in eam Ausonius in Epigram. 60.

Dædale, cur vana consumis in arte laborem?

Me potius clausæ subjice Pasiphaæ.
Illecebras veræ si vis dare, Dædale, vaccæ,

Viva tibi species vacca Myronis erit.

Qualis autem fuerit illa Myronis vacca ipse Ausonius in Epigram. 58. describit.

Bucula sum, cœlo genitoris facta Myronis silli ab eis est hæc
Ærea, nec factam me puto, sed genitam.

Sic metaurus init: sic proxima bucula mugit,
Sic vitulus sitiens ubera nostra petit.

Miraris, quod fallo gregem? gregis ipse magister
Inter pascentes me numerare solet.

Ad eandem machinam respicit Phædra amore Hippolyti
ardens apud Senecam in Hippol. Act. i. vers. iii. seqq.

Quo tendis anime? quid furens saltus amas?

Fatale misera matris agnoso malum.

Peccare noster nevit in sylvis amor.

Genitrix, tui me miseret: infando malo,

Correpta, pecoris efferi savum ducim

Audax amasti, torvus, impatiens jugi,

Adulter ille, dux oris indomiti gregis,

Sed amabat aliquid: quis meas miserae Deus

Aut quis iutare Dædalus flammas queat?

Non, si illerem eet arte Mapsoia potens:

Qui nostra caca monstra conclusit domo,

Promittat ullam casibus nostris opem.

Hoc ipso artificio Clemens Alexandrinus in admonitione ad gentes pag. 39. pudorem injicere vult gentilibus, inquiens: Επαγνειδω, μη τη τέχνη, μη απαγάτω θε τον ἄνθρωπον ως αλήθεια. Εγνην ο πως ισυχη. Η πελειας ατρεμης, αργον το περγν. Η θε βεση η Δαυδαλος, η εκτη ξυλος πεποιμένη ταυρον ελεν αγρου, και καλναγασε το θυρον η Τέχνη πλανσασα, ερωσης επιβηναι γυναικος. Τοσθην οις εγν αι Τέχναι ιδομενεχνσα τοις ανοητοις συεποιησαν. Laudetur ergo ars, non decipiat vero hominem, ut si esset veritas. *Quicte sletit equus, columba minimè est perturbata, & penha sletit otiosa.* Vacca Dædali, quæ ex ligno confecta fuerat, cepit taurum agrestem & cogit bestiam ars, quæ eam deceperat, amantem inire mulierem. Tantum aestrum artes, quæ improbo utuntur artificio, attulerunt artificibus. Cuncta hæc fabulosa esse arbitrantur Palæphatus de

de incredibilibus cap. 2. ob tres rationes, quæ tamen rei possibilitatem evertere nondum videntur: nec non Servius & cum illo plures alii. Sic enim ad librum VI Æneid. Virgilii: Dicendo autem, *Ut fama est*, Virgilius ostendit requirendam esse veritatem. Nam Taurus notarius, vel ut alii dicunt, magister militum Minois fuit, quem Pasiphaë amavit, cum quo in domo Dædali concubuit: & quia geminos peperit, unum de Minoa, alterum de Tauro, enixa esse Minotaurum dicitur, quod & ipse videtur innuere: Hic crudelis amor tauri, suppostaque furto Pasiphaë, mixtumque genus, prolesque biformis Minotaurus inest &c. Lucianus: de Astrologia p. 990. fabulæ huic bonum adstringit sensum: Τάχα δὲ καὶ πασὶ Φάντασί τοῖς Δαιδαλοῖς ἀκόσια ταύρων πεποθέντες τοῖς ἀστροῖς Φανομένοις, καὶ αὐτοῖς ἀστρολογίνοις, εἰς ἔρωτα τοῦ λόγου εἰπίκεντο. Οὐθενὶ νομίζοντι δὲ Δαίδαλος μηδὲ τῷ ταύρῳ ἐνύμφευσεν. Forsan etiam Pasiphaë, cum de Tauro, qui apparet inter astra, degue Astrologia loquentem Dædalum audivisset, in artis amorem incidit: unde factum existimat, ut illum Dædalum tauro copulavit. Verū si quis insanum fœminarum amorem cogitat, forsan molimina talia penitus vana esse non dixerit. Sed quicquid de his sit, ipsam machinam ab Apollodoro descriptam elaboratu impossibilem non esse arbitror. Si n. intueor machinulam illam, quam Dn. Præses possidet, res omnis non absimili modo, absolvi posse videtur. Est a. illa currus, quem is, qui in illo sedet sine equis, operat rotularum quarūdam, non tantum ex loco in locum movere, sed etiam quaquaversum sive dextrorsum, sive sinistrorsum pro lubitu dirigere potest. Cæterum dum referente Diodoro Dædalus in Ægypto fuit, ibique ob inventorum solertiam magni astumatus, forsan illi aliquod exinde fundamentum sumere poterunt, qui Memnonis statuam ab eodem elaboratam credunt. Cum vero certi quid de illa nobis non succurrat, malumus ab ejus descriptione abstinere, lectorem benevolum interea remittentes ad Antonii van Dale M. D. Dissertationes de oraculis Ethnicorum pag. 280. seqq. ubi plura de illa ejusque structura & effectibus invenies.

De
**OPERIBUS ARCHITE-
 CTONICIS.**

Principium in Architectonicis opus erat Labyrinthus, quem Dædalus in Gnosso, insulae Cretæ urbe extruxit. Hujus mentionem faciunt Diodor. Siculus lib. 4. p. 393. sive 277. & Pausanias in Atticis f. lib. I. p. m. 51. Apollodorus lib. 3. p. m. 132. Ήν δὲ ὁ λαβύρινθος, ὃν Δαιδαλος κατασκέυασεν, οἴκημα καρπᾶς πολυπλοκοῖς ωλανῶν τὸ έξοδον. *Labyrinthus*, quem Dædalus edificavit, domicilium erat, quod ob multiplices viarum ambages, occursusque ac recursus fallebat. Isidorus Orig. lib. 15. cap. 2. *Labyrinthus* est perplexis parietibus edificium, qualis est apud Cretam à Dædalo factus, ubi fuit Minotaurus inclusus. Gregorius Nazianzenus Orat. 34. Λαβύρινθος Κρητικὸς δυσδιέξοδος οὐδὲ δυσέλικτος, ποιητικῶς εἰπεῖν, οὐδὲ πολλάκις ἀπαντῶν ἐαυτῷ, τοῖς τὸ Τέχνης σοφίσμασι. *Labyrinthus* Cretensis, difficiles exitus, ambages habens, ut cum Poetis dicam, et saepe sibi occurringens, artis industria. Ovid. Metamorph. VIII. v. 159. seqq artificium hoc delineat:

*Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis
 Ponit opus: turbatque notas, et lumina flexum
 Dicit in errorem variarum ambage viarum.
 Non secus ac liquidus Phrygiis, Menandros in arvis
 Ludit. Et ambiguo lapsu refluitque fluitque,
 Occurrensque sibi venturas aspicit undas:
 Et nunc ad fontes, nunc in mare versus aperitum
 Incertas exercet aquas; ita Dædalus implet
 Innumeras errore vias: vixque ipse reverti
 Ad limen potuit: tanta est fallacia tecti.*

Fuisse labyrinthum hunc montem quendam & in ea antrum Etymologici auctor vult: Λαβύρινθος, ἐν Τῆ κρήτῃ νησῷ
 ἐστιν

Εστιν ὄρες, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ λαού. *Labyrinthus* mons est in Creta insula, speluncam habens. Et antrum certe etiam Cedrenus statuit: γνώσθε ὁ αὐτὸς (οἱ Μινώταυροι) τὴν περδοσίαν, Φεύγειες Ἰην λαβύρινθον χωρέν, καὶ ἐν σπηλαιῷ λανθάνει πρυθείς. Ille autem (*Minotaurius*) cognita proditione, fugit in locum, quem appellant *Labyrinthum*, ibique in antro occultatus delitescit. Alii locum cochlearum similem dixerunt. Suidas λαβύρινθος, κοχλιοειδής ἄπος. *Labyrinthus* locus cochlearum similis. Jeannes Tetzes var. hist. Chil. XI. 379.

Οἱ Αἴγινοι Δαίδαλοι τῷ Μίνωι ἔντε
Φρέσεων πολυελικῶν, κοχλιοειδὲς τὸ θέατρον,
Δυστεκτῶν εἰργάσατο, λαβύρινθον τῇ ολίσθε.

Atbeniensis Dædalus Minoi in Creta
Custodiam flexuofam, & aspectu cobleæ similem,
Exitu difficilem fecit, Labyrinthum nomine.

Sunt & alii, qui custodiam fuisse dicunt. Plutarchus in vita Thesei. Φιλόχορος δέ Φίσιν ὅτια συχωρεῖν πρῆτας ἀλλὰ λέγειν ὅτι Φρέσεων μὲν ὁ λαβύρινθος, ὃ δὲ ἔχων κακὸν αλλ' οὐ τὸ μὴ διαφυγεῖν τὸ φυλαττομένος. Verum auctor est Philochorus, Cretenses ista non concedere; sed dicere; custodiam fuisse *Labyrinthum*, nullum aliud malum habentem, quam quod custoditi hand effugere possent. Hujus autem exemplar Dædalus desumfit à *Labyrintho* Ægyptiorum. Sic enim Diodorus I. i. Biblioth. hist. p. m. 39. f. 55. Μέντης Ιάφον δέ αὐτὸν κατεσκέυασε τὸν ὄνομαζόμενον λαβύρινθον, ὃς τῶν αἰτία τοιαῦτα τὸ μέγεθος τῶν ἔργων θαυμασὸν, ὡς περὶ τὸ φιλοτεχνίαν δυσμίμητον. Οἱ γὰρ, εἰσελθῶν ἐς αὐτὸν, ὃς θύναται ῥατίως τὸν ἔξοδον ἐυρεῖν, οὐ μὴ τύχη ινὸς ὅθηγε παντελῶς ἐμπείρων. Φασι δέ Τίνες καὶ τὸν Δαίδαλον εἰς Αἴγυπτον προβάλοντα, καὶ θαυμάσσοντα τὸ ἐν τοῖς ἔργοις τέχνην κατασκευασμα! Τῷ βασιλεύοντι τὸν πρήτης Μίνωτ λαβύρινθον ὅμοιον τῷ κατ' αἴγυπτον. &c. Mendes sepulchrum *Labyrinthi* nomine sibi construxit, non tam mole admirandum, quam artificio inimitabile. Ingressus enim ipsum, non facile exitum, nisi ducem per itissimum nactus, reperire

porire potest. Sunt qui Dædalum quoq; in Ægyptum ferunt delatum, demiratumq; operum illic solertiam, Minoi Cretensium Regi Labyrinthum ad exemplar Ægyptii concinnasse. Similia habet eodem lib. p. 61. s. 87. Sed vix centesimam illius partem aquavit, prout Plinius nos certos reddit. lib. 36. cap. 13. Dicamus & Labyrinths vel portentosissimum humani ingenii opus, sed non ut existimari potest, falsum: datur enim etiam nunc in Ægypto. Hinc utiq; sumfisse Dædalum exemplar ejus Labyrinthi, quem fecit in Creta, non est dubium: sed centesimam tantum portionem ejus imitatum. Qualis autem fuerit fabrica Labyrinthi Ægyptiorum, quem noster imitatus est, fuse describit Strabo lib. 17. m. 557. seq. Ad hanc est Labyrinthi fabrica, opus haud impar pyramidibus & adjacens regis sepultura ejus, qui labyrinthum construxit. Locus autem in primo fossæ ingressu ad triginta quadraginta ave stadia procedenti est planities quædam mensali forma pagum habent, & multorum regum regiam, quot prius praefecturæ erant. Nam totidem aulæ sunt columnis ambitæ, in vicem continuæ, omnes uno ordine, & uno pariete tanquam parvo quodam muro, ante se fitas aulas habent. Viæ vero quæ ad eas tendunt, ex adverso sunt ipsius muri, ante ingressus cryptæ quædam multæ ac longæ, quæ inter se vias flexuosas habent, ut nemo peregrinus ingredi aulam ullam possit, nec egredi sine duce. Dignum admiratione, quod unius cuiusq; domus tabulata, ac etiam cryptarum latitudines, ex lapideis plateis integris, & magnitudine insolenti constructæ sunt, nullo usquam nec ligni, nec alijs materiae interventu. Ac si quis in tabulatum ascendat, quod non admodum altum est, quippe unica contentum contignatione videre potest lapideum campum tantis lapidibus instratum: inde ad aulas visu retarto, cernere deinceps eas XXVII. ordine positas, & columnis è solido lapide innitentes, parietes quoq; ipsos ex lapidibus non minoribus compositos. In fine hujus ædificii, quod plus studio occupat, est sepulta quædam, pyramis quadrangula, cuius quodlibet latus quatuor ferè est jugerum & altitudo par. Sepulti numen est Imandes. Dicunt tot aulas ibi factas esse, quia solerent omnes perfecturæ eo convenire, atque epulum quoddam sacris viris ac mulieribus siebat, sacrificiis gratia Deo reddendi, & juris dicendi de rebus maximis, quævis autem prefectura in suam aulam procedebat. Est autem Imandes ille i-

le idem cum eo, quem supra Diodorus Mendam (vel ut alii Marum) appellavit. Cretensis nostri labyrinthi Philostratus in Apollonio Tyaneo , tanquam suo etiam a^{et}vo existantibus meminit , l. IV, cap. II. Καὶ τερπλένος εἰς Κυωνὸν τὸν μὴ λαβεύειν θόνον, ὃς ἀκεῖ δείκνυται, ξυνέχει δὲ οἵματα ποτὲ τὸ Μίνωτανεγν, βαλομήρον ἴδειν τὸ ἔταιρον, ἀκείνοις μὴ ξυνεχώρει τὸν αὐτὸς ἐγγένης γενέσθη τῆς αδικίας τὸ Μίνω. Ac cum Cnossum appulisset, Labyrinthum . qui ibi ostenditur , volentibus videre sociis, illis quidem id permisit, ipse vero, se injuriam Minois nolle asperare inquit. Et Isidorus, ubi de Labyrinthis agit , Orig. lib. XV. cap. 2. Omnes ita constructi, ut dissolvere eos nec ulla secula quidem possint. Diodorus a. lib. I. p. m. 39. f. 56. illum destruētum dicit: Άλλος μὴ καὶ τὸ Κρήτην ηΦανίθη, Τελέω εἴτε δυνάσου ίνος καταπλάψανθο, εἴτε τὸ ξέρνα τὸ ἔργον λυμηναμόρος: οὐδὲ καὶ αἴγυπτον, ἀκέρφιον τὸ σληνην καταπλόν τελέηκε μέχρι τὸ καθ' ήμᾶς βίσ. Atqui Cretensis vel à Regum aliquo destruētis, vel longinquitate temporis vitiatus intercidit: Cum Aegyptius ad nostra etatis tempus structuram prorsus integrum conservavit. Et Plini⁹ loc. cit. Exstaniq; adhuc reliquiae ejus, (labyrinthi) cum Cretici, Italiciq; nulla vestigia existent. Videatur omnino Jo. Meurssius in Comment. postumis de Creta, Rhodo, Cyprolib 2. cap. 2. p. m. 65. seqq. Vocabulum hoc labyrinthi postea ad quascunque perplexas tractationes applicatum fuit , prout vel ex unico loco Gregorii Thaumaturgi in Panegyrico Originis patere potest . Ac tanquam ex Labyrintho aliquo , ad quem , cum unicus appareat aditus , nihil subdolum , ex iis quae intus sunt , suspicatus quispiam , qua patet janua , ingreditur : deinde ad intima usque progressus, postquam artificiosum solersque opificium , quaqua versus per vium, ac perpetuis ingressibus & egressibus , intextum atque elaboratum contemplatum est , egredi cupiens , minimè potest , structura illa , quam artificiosam judicabat , interceptus. Conf. Def. Erasmi Rot. Adagiorum Chil. II. cent. 10. n. 52. p. m. 618.

In Sicilia quoque opera nonnulla quæ ad Diodori ætam adhuc salva erant, edidit. Inter ea, (i) est Colymbethra. Πλησίον μὲν τὸ μεγαρίδον Φιλοτέχνιως ἐποίησε

Ἐνορμαζομένην πολυμεθῆ θεαν, ἐξ οὗ μέγας ποταμὸς εἰς τὸ πλήσιον θέλαται ἐξερεύεται καλύπτει δὲ αλαβών. Nam in territorio Megaridis Colymbethram (ut vocatur) mira ingenii solertia fecit; ex qua ingens fluvius, quem Alabonem nominant, in mare se profundit. Diodorus lib. 4. Biblioth. hist. p. m. 193. f. 278. Philippus Cluverius in Sicil. antiqua lib. I. p. m. 133. de hoc fluvio & Colymbethra, quid hodiè restet; nobis refert. Hunc inquit flumen Alabonem sive, ut alii formant, Alabum & Alabin, esse eum, qui decem haud amplius passibus à copiosissimo suo in mare prorumpens fonte, vulgari nunc vocabulo accolit dicitur Lo Cantaro, disertissimis probatur Vibii simul atque Diodori verbis, quorum hic ait: *Alabonem magnum amnem ex πολυμεθῆ θεαν Dædali in proximum eructari mare: ille vero fontem dilataſſe Dædalum, tradit, id est, ad fontem construxisse πολυμεθῆ θεαν.* Est autem πολυμεθῆ θεα Latinis, piscina seu lavacrum, sive locus, in quo aquæ concipiuntur, ubi naturæ originari possit. Hujus ad Alabum colymbethra exigua quædam adhuc extant vestigia. (II) Urbem munitissimam extruxit, ad quam aditus admodum difficilis erat, atque ob id Cocalus opes suas eō depositus. Sic enim Diodorus loc. cit. καὶ τὸ τινὸν Αιρεγανίνην τὸ παρικῷ παλεύρην, πόλιν δὲ πέτρας γόναν πασῶν σχυρωτάτην κατεσκεύασε, τῷ πανταλῷ, ἐπί βίᾳς αὐτῷ λαβὼν σενὴν γδὲ καὶ σκωλιὰν τὸν αὐτὸν ποτὸν Φιλοτεχνίσας, ἐποίησε δύναθαι Δα γ' η δὲ αὐτῷ πάνταν φυλάπτεσθ. Διόπερ ὁ Κώναλος τὸν ποτὸν τῷ βασίλειαν οὐδὲ τὴν πενιατὴν πατέριθεν δέ, αὐτῷ λαβὼν ἔχεν αὐτὸν Δα τὸν ἐποιητὸν τεχνίτην. Alibi (Argentina nunc in Camico vocatur) urbem in petra omnium munitissimam et vi nulla capiendam, statuit. Tam aratum enim et flexuosum eō fecit aditum, ut à trium aut quatuor hominum praesidio defendi posset. Ideo regiam in ea Cocalus extruxit, opesque illuc reconditas, per hanc Architecti soleritiam facile tutas conservavit. Philippo Cluverio loc. cit. p. m. 207. non est ipsa urbs, sed ἄρκταντιum, de qua Polybius: Η ἡ ἀηρεψ τὸ πόλεως τοσέρηται καὶ αὐτὸς θεραπεύας αὐτοῖς, καὶ μὲν τὸ ἔχειν ὅπεραντα απεστιτω φέρεται αθελομένη. Καὶ τὸ συντὸς μίαν ἔχειν

ἔχσου τοργόδον τὸν τὸ πόλεον. Qua ortum Solis festivum urbs re-
 spicit, arxei imminet; que ab externa parte voragine altâ atque in-
 accessâ circumdatur; intra vero muros venientes ab urbe uno aditus
 admittit. Nempe hic est ille arctus atque flexuosus aditus, qui tri-
 um vel quatuor hominum praesidio custodiri poterat. Nomen hujus
 arcis idem Cluverius putat esse Omphace, de qua mentio fa.
 Etta fuerat supra cum statuæ Dædali recenserentur. (III) Quo-
 que antrum sudatorium extruxit, in quo vapor ex ignibus
 subterraneis poterat excipi & pro lubitu distribui: Illud de-
 scribit Diodor, loc cit. Τεττον ἡ απέλασον καὶ τὸ σελινυντίων χώ-
 εργον κατεσκένασεν τὸν ὄγην ἀτμίδας ἐνταῦθα μάτην πυρῆς θτως δύσο-
 χως ἐξέλασεν, ὡς τε Διὸς τὸ μαλακότητα τὸ Θερμασίας ἐξιδρῆν λε-
 ληφότως, καὶ καὶ μικρὸν Τούς τὸν Διὸς τείβοντας μετὰ τέρψεως
 θεραπέουσιν τὰ σώματα, μηδὲν παρενοχλαζέντες τῶν τὸ Θερμότητα.
 Tertio spelæum in terra Selinusiorum adornavit, in quo vaporem, à sub-
 terraneo istic igne exæstuantem, tam dextrè excepit, ut tenero sensim ca-
 lone sudor eliceretur, & cum voluptate quadam inibi versantium cor-
 pora paulatim, sine ulla fervoris molestia, curarentur. et forsan in
 his thermis Minos, de quo supra dictum fuit, nimio va-
 pore admisso suffocatus fuit. Fuit autem hoc antrum pro-
 pe aquas Selinuntias, quæ & calidæ & salæ erant, referente
 Strabone lib. 6. De ipso antro, simulque de aquis Selinuntiis
 ita scribit Fazellus, Decad. I. lib. V. cap. 3. A mari quum mon-
 tem aseendis, ad jaclum fundæ quatuor aquarum meatus, parvo inter
 se spatiō sejunclī, sed diversas propriasque vireis habentes, per occultos
 naturæ cuniculos emissi, occurrunt. Et aliquando post: Ab iis
 aquis montem subeunti, medio ferme itinere specus rupi innata, à Ta-
 phano Saracenicè dicta, dextrorum obvia est: unde voci etiam eminus
 emissæ echo responsa expressa refert. Sed non procul inde, ad montis
 latus mare spectans, puto est obliquus & immensus: unde magnus ef-
 fertur sonus, venti ne subterranei, an laticis ad ima delabentis, incer-
 tum. Ad verticis spondam foramen quoque est, montis viscera pene-
 trans; ex quo etiam perpetuus effunditur sonus; aquæ ne etiam, an
 venti, adhuc ignotum, tametsi illius perpetuitas & uniformitas, aquas es-
 se delabentes, indicare videantur. Ad verticis verè angulum, ad me-

ridiem obversum, & infra adem ipsam sacram tria sunt antra, in viva
rupe excisa, quorum unum, quod primum in occursu est, diu Calogero
colitur; ob id, quod ejus corpus ibi tumulatum creditur. proximum nul-
lius rei memoria celebratur. Postremum autem balneum est sudato-
rium, vetustissimum quidem, & non modo Sicilia, sed totâ Italâ cele-
berrimum, in quo absque calentis aquæ usus, solo vapore perpetuo, ibi in-
genito, calentique, & ad varios morbos pellendos efficaci, sudores sta-
sim, quum ingrederis, natura provocat copiosissimos, eosque salubri-
mos. Habet antrum sedilia circum quaque manus facta complura; in
quibus sudaturi ægri sedent; literis quibusdam, quibus cuique sedi suus
morbis, quem sanabat, significabatur (Phœnicibus ne, an Damascenis,
quum neque à Græcis neque Hebreis Chaldaeisque legi unquam potue-
rint, nobis incertum) inscripta: quarum plerique veiustate corroſæ cer-
nuntur. Antrum hoc quum angustius esset, quam ut ægrotorum homi-
num multitudini satisficeret; cuneis aliisque ferreis instrumentis dilata-
tum est; ut adhuc ex multis signis constat. In eo ad dextram spelun-
ca est, natura quoque latissima, ad cuius aditus levam naturalis est pu-
seus, profundissimus, quem plures, quod descensus ejus non præceps a-
deò, sed propè placidus sit, accensis facibus & funibus directi, ansi sunt
perscrutari. ceterum quum ad aliquot passus descendissent, stillicidiaque
calentis aquæ complura, ex vivâ rupe uberrimè desuentia, offendis-
sent; & in viarum ambages primum, ac deinde in angustias incidissent;
horrore metuque à progrediendo abducti, ne suffocati interirent, ad su-
perna reversi sunt. (IV.) Circa templum Veneris suam mon-
stravit solertiam, referente eodem Diodoro loc. cit. Καὶ δὲ
τὸν ἔρυκα πέργας ὃς τοιούτος εἰς ὑψος ἐχαίσιον, καὶ τὸν καὶ
τὸ οὐρανὸν τῆς Αφεδίτης σενοχωρίας αὐταγματίζοντος ὅπι τὸ τῆς πέ-
ργας διπλόνεμον ποιησαὶ τὴν οἰνοδομίαν, κατεσκένασεν ἐπ' αὐτῷ
τὸ οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ, περιβάσας ὁρθοῦ ἡών τὸ ὕπερκείμενον θυρ-
μον. Χεισθεὶς τῇ Αφεδίτῃ ἔρυκνῃ Φασὶν αὐτὸν φιλο-
τεχνὸν τελεῖτως εἰργασμένον, καὶ τῷ καὶ αληθεῖαν οὐείω ἐπα-
ρεγχειρίτως ἀμοιωμένον. Præterea cum saxum in Eryce nimis con-
fragosum & præcelsum esset, angustaque circa templum Veneris non nisi
in præcipitiis adificare sineret, muro circum præcipitia ducto summam
tapis arcum mirum ad modum ampliavit. Aureum quoque fanum
Erio-

Erycinae Veneri ingehio & artificio magno fabricavit, vero & naturali fano tam assimilem, ut extra imitationis aleam esset. Multa insuper alia Dædalum solerter in Sicilia exegisse, quæ temporis longinquitas corrupit, idem Diodorus refert. Inter quæ forsitan retuleris Phalaridis, Agrigentinorum tyranni castellum in monte Ecnomo situm, hodie monte de Alicata dictum, cui Dædalium nomen fuisse ex Antonini itinerario patet. Quod nomen sine controversia à conditore suo Dædalo habuisse putat Philippus Cluverius loc. cit. p. m. 213. In Sardinia quid præstiterit, supra monuimus, dum Jolaus ejus ope multa magnificæ substructionis opera posuit, quæ Diodori tempore ætatem ferebant, & Dædalea vocabantur, qualia etiam erant gymnaſia & tribunalia & multa alia. Tandem delatus est Cumas, & templo Apollini condito, in foribus facta sua depinxit, referente Servio ad lib. VI. Æneidos. Ipse vero Virgilius sic loquitur:

*Redditus his primum terris tibi Phœbe sacravit
Remigium alarum, posuitque immania templa.*

Conf. Aufon. Ei-
- dill. X. v. 350. *Non hoc spernat opus Gortynius aliger ædis
Conditor Enboicæ,* - - -

Adde Juvenal. 2, 25.

DE INSTRUMENTIS.

Per instrumenta hoc loco intelligimus omnia ea, quæ alicujus usus gratia sunt. Talia Dædalum nostrum plura invenisse, nullum est dubium. Plinius lib. 7. cap. 56. aliquot eorum recenset: *Fabricam materiariam Dædalus, & in ea serram, asciam, perpendiculum, terebram, glutinum, ichtyocollam, normam. Fornicem autem & libellam, & tornum, & clavem Theodorus Samius.* Quoad serram consentit Seneca in Epistola 90. *Quomodo oro te convenit, ut Diogenem mireris, & Dædalum?* Uter ex his sapiens tibi videtur, qui serram commentus est: an ille, qui cum vidisset, puerum cavâ manu bibentem aquam, fre-

git, protinus exemptum è penula calicem, hac objurgatione sui : Quam-
din homo stultus supervacuas sarcinulas habui ? Qui se complicuit in
dolio, & in eo cubitavit. Verum si Diodoro & Apollodoro si-
dem habemus, inventio ferræ non Dædalo, nec tornus Theo-
doro Samio debetur, sed Talo, quem Dædalus ob invidiam
interfecerat. Licet & illud concesserim, Dædalum pro suis
hæc talia venditasse, posterosque plura ipsi tribuisse ob no-
men celebre, prout hodiè fieri solet, dum in quibusdam locis
quodvis novum inventum appellant Cartesianum.

Porrò apud Poetas quoq[ue] celebres sunt alæ Dædali : conf.
loco omnium Ovidium, qui alas volatumque Dædali & Icari
plane graphicè descripsit, de arte amandilib. 2. v. 20. & seqq.
Metamorphos. lib. 8. vers. 184. seqq. Sic Martial. epig. lib.
IV. 37.

Ille magis ludit, qui

Aut pucro liquidas aptantem Dædalon alas.

Et idem libr. de spectac. ep. 7. in Dædalum :

Dædale Lucano cum sic lacereris ab ursō

Quam velles pennas nunc habuisse tuas.

Ubi Poeta per Dædalum intelligit reum aliquem, habitu Dæ-
dali de pegmate detrusum & bestiis expositum, non autem
Simonem magum vid. Raderum ad hunc locum. Illas
tamen jure meritoque Diodorus l. c. p. 193. f. 278. inter fabu-
las refert, scribens : *A quibusdam hæc fabula affertur. Hærentem*
ad huc in Creta Dædalum & à Pasiphaë occultatum, cum diu ad suppli-
cium quæsivisset Minos, nec tamen inveniret, magnas illi opes promisit,
qui hominem indicasset. Ibi spe navigio effugiendi Dædalus præcisa, ra-
ro sane artificio alas cerā mirandum in modum compactas suo filiique
corpori applicavit, iisque subito evolans, mare Creticum superavit.
Cum vero Icaro (que juvenum levitas est) nimis alte volatum intenderet,
liquefacta fervore solis cerā, qua alæ continebantur, in pelagus decidit.
Pater autem paulum supra mare volitans, alasque identidem aquis ir-
rorans, incolumis in Siciliam trajecit. Quanquam vero insolens est &
absurda hujus fabulæ narratio, non duximus tamen prætereundum esse :
Volatum hunc etiam Lucianus fabulosum esse dicit, eumque
de

de studio Astrologico intelligendum esse putat lib. de Astrologia p. m. 989. & seq. Ναὶ μέν τοι ē Δαιδαλον τὸν Ἀγηναῖον ξέινη μὲν ηἰσορίη, δοκέω γέμιν σὸν ἔξω ἀστρολόγιν, ἀλλὰ οἱ ἀντὸς μάλιστι εἰχεῖσαν, καὶ πατὴ τῷ ἐαυτῷ κατηγόρου. Ἰκαρὸς δὲ, νεότητι καὶ Δαιδαλοῦ χρεόμενος, καὶ σὸν ὅπερι διζήμενος, ἀλλὰ εἰς πόλον σφερθεὶς τῷ νῷ ἐξέπτοε τὸν ἀληθῆν, καὶ παντὸς ἀπεσΦάλη τῷ λόγῳ, καὶ εἰς πέλαγος κατηνέχθη, αἴνυσσον περιγμάτων. Τὸν Ἑλληνες ἄλλως μυθολογέατο καὶ κόλπον ἐπ' αὐτῷ ὃν Λῆδε Λῆδας τὴν Ἰνάριον εἰκῇ καλέσσει. *Quin et ipsum sanè Dædalum Atheniensem, etiam si res est nova auditu, tamen haud existimo eum ab Astrologia fuisse alienum; Sed et cā maximē usum esse, eandemque per docuisse filium.* At Icarus cum juventutis calore & superbia non facilia disquireret, sed ad ipsum usq[ue] polum animo tolleretur, à veritate excedit, totaq[ue] arte aberravit, & in mare rerum immensae profunditatis præceps decidit. De quo Græci secus fabulantur, qui ab ipso sinum ejus maris Icarium temere vocant. Verum præter Diodorum Pausanias expressè alas illas mutat in navigia & velificationis inventionem. Ήνίκα γένεται Φευγεν σὺν Κρήτης, πλοῖα τὸ μέγαλα αυτῷ καὶ τῷ πατῷ Ικαρῷ ποιούμενος, τοὺς δὲ καὶ Ιαῖς ναυσὶν (οἱ μήπω τοῖς τότε ἐξεύρητο) ισία ὅπλεχνοις αἷμαν, ως τῷ Μίνω ναυῆις τὴν ερεσίαν Φθάνοιεν ὅπλοφόρῳ τῷ ανέμῳ χεώμενοι. Τότε αὐτὸς μέν σώζεται Δαιδαλος, Ικαρῷ δὲ κυβερνῶντι αἰματέστερον ανατραπήναι τὴν ναῦν λέγεται. Cum enim sibi et filio Icaro non magna ædificasset navigia, primusque omnium velificationem adinvenisset, quo Minois classem, que remis tantum utebatur, secundo impulsivo, anteverterent, tunc ipse quidem incolumis appulit: *Icaro vero navem, imperia gubernantis eversam tradunt.* Præterea navibus eos fuisse usos præter Cidemum, apud Plutarchum in vita Thesei, & Heraclitum lib. derebus p. Varro etiam testatur. Ipsi quoq[ue] Poetæ Ovidius, Virgilius ita ambigue loquuntur, ut partim ad volatum, partim ad navigia verba illorum applicari possint. Sic supra audivimus Virgilium in lib. VI. Æneid. dixisse, Dædalum sacrasse Phœbo Remigium alarum. Vid. qq. Natalem Comitem mytholog. lib. VII. cap. 16. Quod de Iside consignavit Cassiodorus, de alio velificationis genere,

vel

vel regione tantum ista intelligendum est. *Vela*, inquit lib. V. Varro *Isis rati primum suspendit*, cum per mare Harpocratem filium suum audaci foemina pietate perquireret: Ita dum materna charitas suum desiderium festinat explere, mundi visa est ignota reserare. Hyginus idem fab. CCLXXVII. *Velificia primum invenit Isis*: nam dum querit Harpocratem filium suum, rate velificavit. conf. Scheffer. de milit. naval.lib. I. c. 13. p. 29. & 31. Interea rerum, et si Dædali Icarique volatus fabulosus audiat, nihilominus fuerunt homines, qui illum imitari voluerunt. De Simone Mago nota est fabula, quod volaverit, suo tamen interitu. Rem hanc plene & solide examinavit Frid. Spanhemius in dissertat. histor. de temere credita Petri in urbem Romam profectione, ut amplius nihil à nobis addi possit. Sub Nerone, referente Suetonio in vita cap. 12. Inter Pyrricharum argumenta, taurus Pasiphaen ligneo juvencæ simulacro abditam innuit, ut multi spectantium crediderunt. Icarus primo statim conatu juxta cubiculum ejus decidit, ipsumque cruento respersit. Et antiquus Rex Britannorum alas sibi Dædali instar aptavit, sed à Dæmonibus subiectus tandem cecidit, & membra confregit. Polyd. lib. I. 7. Abierunt tandem in proverbium *alæ Dædali*. Scilicet dici solitum, ubi quis alioqui non satis idoneus ad negotium conficiendum artis alicujus, aut auxilii accessionem adjungeret. Aut cum quis urgente necessitate, ad novæ confugit consilia. Vid Erasmus adag. Chil. 3. cent. I. n. 65. Manus jam erat de tabula, & ecce incidi in Francisci Baconis librum de Sapientia Veterum, in quo Dædalo sive mechanico caput XIX. dicaverat. Eo perfecto, seculo nostro illud maxime convenire putavi, atq; ob id coro-
idis loco Lectori benevolo ejus lectionem commendare volui.

